Regd. No. H. Nb. 88.

12 పేజీలు 75 పైసలు

6-4-1984 శుక్రవారం

రాజేశ్వరి స్టీల్స్
హోల్‌సేల్ అమ్మకందారులు
డీలర్స్ : టాటా సిమెంటు
...నెల్లూరు - 524 003
ఫోన్: Off. 3732-5737
మావద్ద అన్ని స్టీల్స్, ఆంగిళ్లు, రాడ్స్, సిమెంటు హోల్‌సేల్‌గా తక్కువైన ధరలకు లభించును. వెంటనే సంప్రదించండి.

జమీన్‌రైతు

స్థాపకులు: నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 55 — సంపాదకుడు: నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి — సంచిక 14

Grams: XEROX
జెరాక్స్
(ఫోటోస్టాట్)
ఫోటో ప్రింటింగ్ సర్వీస్
దస్తావేజులు, మార్కుల జాబితాలు, ప్రాంసరీనోట్లు, డైమెన్షన్లు, ప్లానులు తేదీమో దయాగ్రామములు కాపీలు తీసి యివ్వబడును.
Rto. వి. వి. హరిబాబు
రాధా థియేటర్ దగ్గర - నెల్లూరు
ఫోన్: 3640

కొరివితో తలగోక్కుంటున్నాడు ఎన్టీఆర్

హైదరాబాదు లేఖ

రాష్ట్రశాసనపరిషత్ పరాభిమానానికి గురైన నేటికి, ఈనాడు ప్రధాన సంపాదకుడు రామోజీరావును రక్షించేందుకు, విధానపరిషత్తు సుప్రీంకోర్టుకు మధ్య రెపరెపలాడుతున్న వివాదంలో తలదూర్చి ముఖ్యమంత్రి ఎన్. టి. రామారావు తనకుతానై చక్రబంధంలో ఇరుక్కుపోయారు. శాసన మండలి రామోజీరావును తప్పకుండా అరెస్టుచేయించి తీరుతుందని భావించిన ముఖ్యమంత్రి గతనెల 31 తేదీన శాసన మండలి సమావేశాలను వాయిదా వేయాలని గవర్నర్‌కు సలహాయిచ్చి రాజకీయ పరంగా చేయకూడని తప్పుచేశారు. కాంగ్రెస్(ఐ) గుర్తింపురేకతో తెలుగుదేశం ఎన్నికల్లో చేస్తున్నప్పటికీ ఆశ్చర్యకరంగా సహకరిస్తున్న కాంగ్రెసేతర ప్రతిపక్షాలకు కూడా ఈ చర్య ఆగ్రహం కల్గించింది. వాస్తవానికి రామోజీరావును రక్షించాలనే తలంపు ముఖ్యమంత్రికి మొదట్లో లేదు. కాని ఆయన సలహాదారులలో కొందరు ముఖ్యులు, పార్టీలోని ఇతర ప్రముఖులు మాత్రం రామోజీరావును ఏ రకంగానైనా రక్షించితీరాలని ముఖ్యమంత్రిపై ఒత్తిడితెచ్చినట్లు తెలిసింది. వారి ఒత్తిడికి లొంగకుండా ఈనెల 27 తేదీన విధానపరిషత్ సభాధ్యక్షుడి ఆదేశానికి కట్టుబడి ఉండగలనని ముఖ్యమంత్రి ప్రకటించారు.

అయితే రాత్రికి రాత్రి పరిస్థితి మారింది. అంతకుముందు చిన్నవిషయాన్ని పెద్దదిగా చేసుకోవద్దని, పట్టుదలకుపోయి వివాదాన్ని ప్రకటించి పోవాలని ముఖ్యమంత్రి రామోజీరావుకు చెప్పిపోవాలని కోరగా రామోజీరావు ఆగ్రహం ప్రకటించి తెలుగుదేశంపార్టీ అధికారంలోకి రావడానికి నేను, నా పత్రికలు చేసిన సేవలు గుర్తుంటే ఈవిధమైన సలహా ఇచ్చేవారా అని రామారావును నిలదీసినట్లు వినికిడి.

ఆ తర్వాత తెలుగుదేశంపార్టీలోని తన అనుయాయులతో రామోజీరావు ముఖ్యమంత్రిపై ఒత్తిడి ఎక్కువ చేశారు. రామోజీరావుకు ఆత్మీయుడైన ఒకవ్యక్తిపై ముఖ్యమంత్రికి ఎంతో గురి అని వినికిడి. రామోజీరావును రక్షించే విషయంలో తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని ఆయన సైతం చెప్పేసరికి ముఖ్యమంత్రి తప్పనిసరై లొంగిపోవలసివచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. ఆ సలహాదారుడి సూచనమేరకే రాజ్యాంగంలోని 143వ సెక్షను కింద ఈ వ్యవహారంలో సుప్రీంకోర్టు సలహా కోరాలని రాష్ట్రపతిని కోరుతూ ముఖ్య-

'ఈనాడు' వ్యవహారం ఇట్లాగే కొనసాగితే ప్రతిష్టంభన ఏర్పడి రాష్ట్రపతిపాలన విధించడం తప్పకపోవచ్చు!

మంత్రి లేఖ రాశారు. ఆ లేఖను కూడా సలహాదారుడే రూపొందించారని రాజకీయ వర్గాలలో చెప్పుకుంటున్నారు. ఈ విధంగా లేఖ రాసి సమస్యా పరిష్కారాన్ని తెలివిగా కేంద్ర ప్రభుత్వంపై నెట్టివేయడం, రామోజీరావు వ్యూహంలో ఒక భాగం. ఈ విధంగా చేస్తే తనపై చర్య తాత్కాలికంగా ఆగిపోవడమేగాక తనకు దేశవ్యాప్తంగా ప్రచారం జరుగుతుందని ఆయన ఆకాంక్షించారు. విధాన పరిషత్ సభ్యులు ఈ చర్యలో అంతరార్థాన్ని పసికట్టి ముఖ్యమంత్రి లేఖను పట్టించుకోవద్దని రాష్ట్రపతిని కోరుతూ 30 తేది సాయంత్రం ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం ఆమోదించి పంపారు.

దీనితో 31 తేదీన తనను అరెస్టుచేసి సభకు తీసుకొనిరావాలని పరిషత్ చేర్మన్ ఎక్కడ ఆదేశిస్తాడోనని భయపడి, పరిషత్ సమావేశాలను వాయిదా వేసేందుకు ముఖ్యమంత్రిపైన రామోజీరావు తన వర్గంతో ఒత్తిడి తీవ్రం చేయించారు. పరిషత్ సభ్యుల చర్యవల్ల ముఖ్యమంత్రి పదవికున్న గౌరవం మంట కలుస్తుందని రామారావుకు నూరిపోస్తే ఆయన తోక తొక్కిన త్రాచులాగా లేచి "నేటి నుంచి కౌన్సిల్ లేదు....లేదు....మీరెవరు అక్కడికి వెళ్ళవద్దు" అని (31 తేది ఉదయంనుంచి) మంత్రివర్గసమావేశంలో మంత్రులను ఆదేశించినట్లు తెలిసింది. కౌన్సిల్‌కు వెళ్ళడం రాజ్యాంగపరమైన విధి అని సీనియర్ మంత్రులు నాదెళ్ళ భాస్కరరావు, నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి చెబితే "అన్నిటికి మేమున్నాము మీరు కౌన్సిల్‌కు వెళ్ళవలసిన పనిలేదు" అని ఆయన అన్నట్లు తెలుస్తున్నది.

ముఖ్యమంత్రి సమావేశాలను ప్రోరోగ్ చేయించేందుకు గవర్నర్ వద్దకు వెళ్ళారని తెలుసుకున్న కౌన్సిల్ ప్రతిపక్షనాయకుడు కె. రోశయ్య అన్ని ప్రతిపక్షం సభ్యులతో కలసి ప్రోరోగ్ చేయవద్దని గవర్నరుతో చెప్పేందుకు రాజ్‌భవన్‌కు ఊరేగింపుగా వెళ్ళడం ఎంతో వివేకంతో కూడుకున్న చర్యఅని రాజకీయ పరిశీలకులు భావిస్తున్నారు. అదే రోజు సాయంత్రం ముందుగా తమతో సంప్రదించకుండా కౌన్సిల్‌ను ప్రోరోగ్ చేయించారని నిందిస్తూ నిరసనగా ఏప్రెల్ 3 తేదిన శాసనసభా సమావేశాలను బాయ్‌కాట్ చేస్తామని కాంగ్రెసేతర ప్రతిపక్షపార్టీలు ప్రకటించాయి. ఈ పరిణామంతో కృద్ధుడైన ముఖ్యమంత్రి రాత్రికి రాత్రే ప్రతిపక్షనాయకులను విందుకు పిలిచి సమావేశాలను బాయ్‌కాట్‌చేస్తే కాంగ్రెస్(ఐ)లాభపడుతుందని చెప్పి నిర్ణయాన్ని ఉపసంహరించుకోవాలని విజ్ఞప్తిచేయగా వారు ఆమేరకు ప్రకటన చేశారు. విధాన పరిషత్ వ్యవహారంలో ప్రత్యేకించి రామోజీరావు వ్యవహారంలో ముఖ్యమంత్రి అనుసరించవలసిన వైఖరిలో కాంగ్రెసేతర ప్రతిపక్షాల్లో అభిప్రాయభేదాలున్నాయి. స్థూలంగా చెప్పాలంటే ఒకవర్గం రామారావుకు అనుకూలంగావుంటే మరొకవర్గం అందుకు వ్యతిరేకమైన అభిప్రాయాలను కలిగివున్నాయి. అయితే రామారావుకు అనుకూలంగా ఆలోచించే వర్గంవారిది ఎప్పటికప్పుడు పైచేయి అవుతున్నదనేది యదార్థం. అన్నింటికిమించి కాంగ్రెసేతర ప్రతిపక్షాలవారు తెలుగుదేశంపార్టీ ఎన్నికప్పులు చేస్తున్నా పట్టుగొని రాబోవు పార్లమెంటు ఎన్నికలలో రామారావుతో ఎన్నికల ఒప్పందం కుదుర్చుకుంటే మేలనే ఆశాభావంలో ఉండడమే కారణమని రాజకీయవర్గాలు అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఈవిధంగా అపోహ ఎంతో [illegible]

MODERN SCHOOL

NEAR VIJAYAMAHAL, NELLORE-1

HIGH STANDARD OF TEACHING.

SPECIAL ATTENTION TO EVERY STUDENT

JOIN AT ONCE

LIMITED SEATS

FROM PLAY SCHOOL TO VII th STANDARD

LAST DATE FOR RECEIPT OF APPLICATIONS 20-4-84.

-CORRESPONDENT.

WEBERS MONTESSORI & ENGLISH MEDIUM SCHOOL

(MANAGED BY WEBERS EDUCATIONAL TRUST)

OUR OBJECTIVES :

1. Education to be in accordance with the nature and abilities of the child.
2. Harmonious development of body, mind and heart.
3. Experience and experiments to be the basis of learning.
4. Descipline to proceed from the life of school as a whole.
5. Educational programmes to foster an admiration for ancient cultures.

METHODOLOGY :

1. Individualistic teaching.
2. Library of appropriate books will be maintained in every class room.
3. Arts and Crafts will be given importance.
4. Frequent exhibition of Vedio Film Shows on various subjects appropriate to every class.
5. Computer will be used wherever apllicable.

EXAMINATIONS :

The students will be trained to appear for ICSE (10th Std) and ISC (12th Std) conducted by the Council for Indian School Certificate Examinations, New Delhi.

ENTRANCE TESTS FOR ADMISSIONS WILL BE CONDUCTED ON THE FOLLOWING DATES

U K G 23-4-84	4th Std 27-4-84
1st Std 24-4-84	5th Std 28-4-84
2nd Std 25-4-84	6th Std 30-4-84
3rd Std ... 26-4-84	7th Std ... 1-5-84

Children of 2 1/2 to 3 Years age will be admitted in Montessori Course. On Completion of 6 years of age, they will be promoted to 2nd standard directly.

ADMISSION TO MONTESSORI AND LKG CLASSES WILL BE DONE FROM 5-4-84 ONWARDS.

Hostel Facility Available

Conveyance will be arranged for Children from Vaviletipadu, Varigonda T P. Gudur, Villages on Muthukur Road and from Kovur. Rajupalem and Ramannapalem.

Seats in any Section Restricted To 20 Only

Detailed prospectus and Application Form. may please be obtained by sending Rs 10/- by M O or by pay of cash to

The Headmistress
Webers Montessori and English Medium School
GUPTA BHAVAN
Near Venkateswara Talkies
NELLORE-1

పత్రికా స్వేచ్ఛా వ్యక్తి ఆధిక్యతా?

ఎందుకీ రాజ్యాంగ సంక్షోభం?

శాసనమండలి, సుప్రీంకోర్టు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అధికార పరిధులకు సంబంధించిన వివాదము, మర్మం ప్రతిష్ఠంభన. కేవలం పత్రికాస్వేచ్ఛకు సంబంధించినదా. లేక తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి ముఖ్యమైన ఒక్క వ్యక్తి 'ఈనాడు' సంపాదకుడు శ్రీ సిహెచ్. రామోజీరావు వ్యక్తిగత ఆధిక్యత కాపాడటానికి ప్రత్యేకించినదా అనే ధర్మసందేహం అందరిలో ఏర్పడుతోంది. ఈ విధమైన అభిప్రాయం ఏర్పడటానికి కారణం. ఒక్క వ్యక్తి కోసం మొత్తం వ్యవస్థను పణంగా పెట్టడం ఇదే మొదటిసారి అందువల్లనే ఈ సమస్య అంతర్జాతీయ ప్రాముఖ్యతను కూడా సంతరించుకున్నది.

పత్రికా స్వేచ్ఛ అనేది ముఖ్యమంత్రి రామారావుగారి మాటలలో చెప్పాలంటే 'మిర్చి', పత్రికకు, పత్రికా రచయితకు ఏ విధంగానూ, ఎటువంటి స్వేచ్ఛ లేదు. ఒకవిధంగా పత్రికా రచయిత చేయని కష్టమకాని. అభిప్రాయాలు చెప్పుకొని వ్రాయవలసివస్తున్నది. ఏమాట,ఏవాక్యం ఏవిధంగా అర్థవిపర్యమవుతుందో. నేర మవుతుందో. కోర్టుకో మరెక్కడికో లాగబడతామోనని భయ సందేహాలతో వ్రాయవలసివస్తున్నది. ప్రత్యక్షంగా తెలిసింది, కంటితో చూసిందికూడా వ్రాయడానికి లేదు శాసనసభలో నల హక్కుల, కోర్టు ధిక్కారాలు. మాన నష్టంవాటేకాదు; పోలీసు ఇచ్చిన రిపోర్టులో కాని, మతిపేవిల్ కాని పుదహరించబడిన పేర్లనుకూడా పత్రికలో ప్రకటించడానికి లేదు; చేస్తే అరెస్టులే: 'ఉదయభేరి'కు నంబంధించే ఇటువంటి అనుభవాలు కోకొల్లలు. చిన్నఉదాహరణ: ఒకసారి ఒక ఎఫ్. ఐ. ఆర్. లో పలానిపలానివారి పేర్లున్నాయని ఒక తాలూకా కేంద్రంనుండి మా విలేఖరి వ్రాసిన వార్తను ప్రకటించాము. దానిపై ఆ పేర్లలో ఒకవ్యక్తి మాకు పరిహారానికి నోటీసు ఇచ్చారు. నకిలు న్యాయశాస్త్ర గ్రంథాలు తిరగేస్తే అట్లా రాయడంకూడా తప్పేనని తేలింది. అటువంటి వార్తలుకూడా ప్రకటించలేకపోతే ఇకపత్రికలలో వ్రాసేది ఏముంటుంది? పత్రికా స్వేచ్ఛ అని, 'ఫోర్త్ఎస్టేట్' అని గొప్ప-చెప్పుకోవడమేకాని. వాస్తవంగా చట్టాలన్నీ పత్రికా స్వేచ్ఛకు ప్రతికూలమనే చెప్పాలి. పాఠకులు చూచికూడా ఊరుకోవలసినట్లు పోతుందిబట్టి జరిగిపోతుంది కాని, లేకుంటే ప్రతి పత్రికా సంపాదకుడు నిత్యం కోర్టులలోనే కాపురం చేయవలసి వుంటుంది.

మాటలలో కాకుండా పత్రికాస్వేచ్ఛ వాస్తవంగావాటంటే దబ్బాం పవరణ జరగాలి ఎన్నోరకములు కావాలి. కాని పత్రికలన్నీ ఒకటేనా? అన్నీ ఒకేరకంగా వున్నాయా? అన్నీ బాధ్యతతో నిర్వహించ బడుతున్నాయా? అన్నీ వున్నతం కాకపోయినా ఒకమోస్తరు ప్రమాణంలోనైనా నడుస్తున్నాయా? కేవలం 'ఎల్లో జర్నలిజ'మే ధ్యేయంగా గల పత్రికలులేవా? పత్రికాస్వేచ్ఛ అనే సూత్రానికి మంచిపత్రికలు చెడ్డపత్రికలు కూడా అర్హమవుతాయా? వాస్తవానికి బాధ్యతతో నడిపే పత్రికలకే బాధలు ఎక్కువగా వున్నాయి. అసభ్య. అశ్లీల వ్యక్తిగత దూషణలతో కూడిన పత్రికలకు స్వేచ్ఛ, చెలామణి ఎక్కువగా వున్నాయి. పత్రికాస్వేచ్ఛ అన్నప్పుడు అది దుర్వినియోగం కాకుండా కట్టుబాట్లుకూడా అవసరమవుతాయి.

ఇక 'ఈనాడు' రామోజీరావు సభా హక్కుల తీర్మానదిక్కొస్తే, ఎవరి పరిధి ఏమిటో, ఎవరి పరిధిని ఎవరు దాటారో దురాక్రమించిందారో అనేది వ్యాఖ్యానించడానికి వీలులేని విషయం. సుప్రీంకోర్టు నిర్ణయాన్ని ఆక్షేపిస్తే కోర్టు ధిక్కారమవుతుంది; శాసన మండలి నిర్ణయాన్ని విమర్శిస్తే హక్కుల భంగం క్రిందకు వస్తుంది. ఇక మూడవదైన ప్రభుత్వం అనుసరించిన విధానాన్ని మంచిచెడ్డలను స్వేచ్ఛగా వ్యాఖ్యానించుకోవచ్చు.

—కొరవ శి పేటర్

ఆనాటి కలెక్టరు స్టోన్‌హౌస్ దొర జిల్లాకు కీడేనా మేలుకూడా చేశాడా?

కలెక్టరు టి. వి. స్టోన్‌హౌస్ దొర నెల్లూరుజిల్లాకు అపకారమేకాదు, ఉపకారంకూడా చేశాడు. గిగవల్లి వేంకట శివరావుగారు స్టోన్‌హౌస్ దురాగతాలను ఆశ్రితపక్షపాతాన్నిగూర్చి ('నూటయాభై యేళ్లనాటి కలెక్టరు స్టోన్‌హవుస్‌దొర దురాగతాలు'. ఉదయభేరి; మార్చి 2వ తేదీ సంచిక) రాశారు, మద్రాసు ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకభాండాగారంలో ప్రాణదొర సేకరించి భద్రపరచిన లోకల్ రికార్డ్సు ఆధారంగా స్టోన్‌హౌస్‌దొర పరిపాలనకు సంబంధించిన చరిత్రను ఆయన ఓపిగ్గా త్రవ్వితీశారు. స్టోన్‌హౌస్‌దొర తనవద్ద హెడ్ ఆఫ్ పోలీస్‌గా వున్న హమీదుద్దీన్ చేతిలో కీలుబొమ్మయి, అతడెన్ని దురాగతాలు చేస్తున్నా పట్టించుకోకుండా, ప్రజాకంటకుడయ్యాడని; ప్రజలలో నవ్వులపాలయ్యాడని శివరావుగారు రాశారు.

అది స్టోన్‌హౌస్‌దొర వ్యక్తిత్వంలోని చీకటికోణమైతే, వెలుతురుకోణాలు కొన్ని లేకపోలేదు. ఆయన పరిపాలనను ప్రశంసిస్తూ, ఆయన నెల్లూరుజిల్లాలో కలెక్టరుగా వున్నకాలంలో (1835-44) చేసిన మంచిపనులను గూర్చి 'వర్తమాన తరంగిణి'లో వెలువడిన ఒక జాబును చూస్తే స్టోన్‌హౌస్ అంత గొప్పవాడా అనిపించకతప్పదు. (ఈజాబును 'ఉదయభేరి' సంగతితదిసంచికలో ప్రచురించాము ఇలాటి సందర్భం వచ్చిందిగనుక, అందులోని కొన్ని భాగాలను ఇక్కడ ఉటంకిస్తున్నాము.)

మాచిరాజు రామయ్య అనే పాఠకుడు రాసిన ఈజాబు, అప్పట్లో మద్రాసునుండి వెలువడుతుండే 'వర్తమాన తరంగిణి' పత్రిక 1842 అక్టోబరు 20 తేది సంచికలో వెలువడింది. అదేజాబును ఇంగ్లీషులోకి తర్జుమా చేయించి అక్టోబరు 4 తేదీనాటి 'ఎథీనియం' పత్రికలో కూడా వెలువరించారని రామయ్య రాశారు.

కలెక్టరు స్టోన్‌హవుస్‌దొర నెల్లూరు జిల్లా పరిపాలనగూర్చి ఆ జాబులో రామయ్య ఎంత తన్మయత్వంతో వర్ణిస్తున్నారో చూడండి.

"మహారాజశ్రీ టి. వి. స్టోన్‌హౌస్ను యస్క్వయరుగారు నెల్లూరుజిల్లా ప్రిన్సిపాల్ కలెక్టరుగా ప్రవేశించినదిమొదలు కొని వారి జరిపిస్తుండే న్యాయములవల్ల కాలవర్షములు చక్కగా కురుస్తూ మెట్ట మాగాణీ పంటలు జరిగి, పగయిరా భూములు పూర్తిగా సాగుబడిఅయి పదిస్తూ కాలం సుభిక్షంగావున్న ప్రజలకు అతిసౌఖ్యముగానున్న వుంటున్నదేగాని యేవిధమైన తొందరంన్నూ సంభవించడములేదు"ట.

ఇక, రైతులకు స్టోన్‌హౌస్ దొర చేసిన ఉపకారంగూర్చి రామయ్యపొగడ్త వినండి.

", యీ జిల్లాలోవుండే రయితులు పాతంగా విచారణ చేయుస్తున్న గ్రామ మల అవాదుకోకవచ్చి రయితుల సౌఖ్యపడేలాగున చేయుస్తూవున్నందున రయితులు పగైరాలు యీ కలకటరు గారి వల్ల అన్నివిధములా సౌఖ్యపడుతున్నా మనిన్నీ స్వామిదయవల్ల యీ మనేగాక్క తంగా యిక్క డనే వుండవలెననిన్నీ కోరిపున్నార"అంటున్నారు రామయ్య.

చెరుకుమదుగు చారిత్రక విషయాలు

పగైరాలకు భూముల దిట్టం యేర్పరచడమును గురించి యేమి జమాబంది రయితువారి పైయిస్పలా చేయించడమునుగురించి యేమి సరకారుకు నష్టి లేకుండావున్న రయితులకు అన్యాయములేకుండా రిగులేషన్‌లను అనుసరించి న్యాయంగా జరిగిస్తూ వున్నందువల్లనున్నూ యింకా రయితులకు పకరిలో పకరికి పుట్టుతూవుండే కల్లలు నివృత్తి అంతేకాకుండా "వారీరయితులు మొకద్దైన వారికి బూనీలు ఇండిరోటులు కన్నప్ప దొంగతనములు దారికోపిరి యిటువంటి పున్ప్రపములు అన్నీ విచారణలయి నెమ్మదిగా" ఉన్నారంటూడా.

శివరావుగారి పరిశోధనలో స్టోన్‌హౌస్ ఆశ్రితపక్షపాతిగాగా, ఈజాబులో ఆయన నివృత్తపాలనగూర్చి యిట్లా

—కొరవ శి పేటర్

శ్రీరాం టెక్నికల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్
పోస్ట్ ఇస్కపల్లి - కోవూరు తాలూకా
గ్రామీణయ పథకముక్రింద కోవూరు స్టేట్‌బ్యాంక్‌వారి ఆర్థిక సహాయంతో
10-4-84 తేది ప్రారంభింపబడనున్న మా సంస్థనందు
ఇంగ్లీషు, తెలుగు టైపురైటింగునందు శిక్షణఇవ్వబడును
వెంటనే మీ పేర్లను రిజిస్టరు చేయించుకోండి.
-సి గోవిందరాజులు. ప్రిన్సిపాల్.

కృతజ్ఞతలు

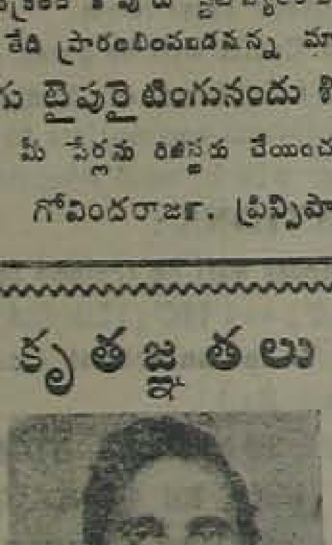

30-3-84 తేది కసుమూరు గ్రామ పంచాయితీకి జరిగిన మధ్యంతర ఎన్నికలలో నా విజయానికి సహాయపడిన

గా॥ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు MLA
గా॥ ఆనం వెంకటరెడ్డి MLA
గా॥ ఆనం రామనారాయణరెడ్డి MLA
గా॥ ఆనం భక్తవత్సలరెడ్డి
అధ్యక్షులు, కో॥సె॥బ్యాంకు

గారలకు, మిత్రులకు, శ్రేయోభిలాషులకు. పవిత్రమైన ఓటు ముద్ర వేసి నన్ను అత్యధిక మెజారిటీతో గెలిపించిన ఓటరు మహాశయులకు నా కృతజ్ఞతలు. పంచాయితి అభివృద్ధికి ఏ శక్తితో కృషిచేయగలనని మనవిచేసుకొంటున్నాను.

కాటూబత్తుని మస్తానయ్య
సర్పంచ్-కసుమూరు

HURRY OFFER FOR LIMITED PERIOD
FANTASTIC OFFSEASON DISCOUNT
ALLWYN REFRIGERATORS WITH HITACHI Compressors

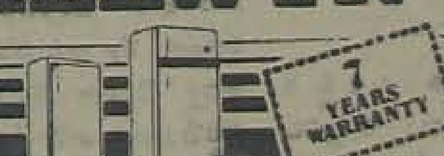

REDDY & REDDY TRUNK ROAD, NELLORE. Phone: 3666

నెల్లూరు మునిసిపాలిటి
ఎరువుల వేలము నోటీసు

కృష్ణావట్నంరోడ్డు మరియు పడుగుపాడురోడ్డు డిపోలలో 1983-84 సంవత్సరమునకు తయారు కాబడిన ఎరువుల గుట్టలను 17-4-84 మరియు 18-4-84 తేదులలో వరుసగా పై డిపోల ఆవరణములలో ఉదయము 9 గంటలకు బహిరంగముగా వేలము వేయబడును. పాటదారులు వేలములో పాల్గొనదలచినవారు ఒక్కొంటికి 100/- రూపాయలు ధరావత్తు వేలముజరిగేముందు చెల్లించి వేలములోపాల్గొనవచ్చును. మిగతా వివరములు మునిసిపల్ ఆఫీసు పనిచేయువేళలలో తెలుసుకొనవచ్చును.

-బి. యల్. నరసింహం,
కమీషనరు.

ఇదొక సుముహూర్తం- ఇదొక దుర్ముహూర్తం!

ఒక కంటిలో ఆనందం, మరొకకంటి విషాదం. ఒకచెంత విజయోత్సాహం, వేరొక చెంత విలయతాండవం, ఒక గుండె చప్పుడులో ఆహ్లాదం, మరొక గుండె చప్పుడులో ఆందోళన.

తొలిసారిగా భారతీయ పౌరుడు అంతరిక్షంలో ప్రవేశించగల్గాడన్న వింతో పాటు ఒక వైపు: మానవత్వాన్ని మంట గలిపిన మహోన్మాదం దాకిన మారణకాండకు దారి తీసిందన్న విచారం ఇంకొక వైపు.

భారత-రష్యా మైత్రీబంధానికొక శాశ్వతచిహ్నంగా, సోవియట్ రష్యా ప్రయోగించిన సోయజ్ టి-11 లో ఇద్దరు కన్మన్ వ్యోమగాములతో కలిసి మనవాడు రాకేష్‌శర్మ రోదసిలో విహరిస్తూ, మనదేశ చరిత్రలో కీర్తిధ్వజం స్థాపించిన వైభవోజ్వలం ఆవిష్కరించుకుంటున్న వేళ ఇది. అర్థం లేని ప్రాంతీయ దురభిమానంతో, అవివేకమైన మతోన్మాదంతో అకాలీ ఉగ్రవాదులు పంజాబు రాష్ట్రాన్ని, ఒక నెత్తుటిమడుగుగా మారుస్తున్న వల్లకాటి అధ్యాయం ఇది. చార్లెస్ డికెన్స్ 'ఎ టేల్ ఆఫ్ టూ సిటీస్' నవలలో వర్ణించినట్లు "It is the best of the times, it is the worst of the times", ఇదొక సుముహూర్తం ఇదొక దుర్ముహూర్తం.

ఈ తీవ్రవాదులది ప్రాంతీయాభిమానమే అయితే దాన్ని కొంతవరకు అర్థం చేసుకోవచ్చు. కానీ వారిది ప్రాంతీయ దురభిమానంకూడా కాదు; వట్టి హింసోన్మాదం, రక్తదాహం. ఈ ఉన్మత్తశక్తికి ఈ రాక్షసత్వానికి, ఈ పశువు కిరాతకానికి అంతూ పొంతూ లేకుండాపోతూంది. మొన్న 1 తేదీన అమృతసర్ సమీపంలోని విరంకారిభవన్‌మీద నిష్కారణంగా బాంబు విసిరి వద్దరు మహిళలను విలవిలవునా చంపారు; పసిపిల్లలతో సైతం దాదాపు నలభై మందిని తీవ్రంగా గాయపరచారు. అంతటితో పోలేదు; మర్నాడే అమృతసర్‌లోనే ఒక బి.జె.పి. నాయకుణ్ణి, మరొక ఇద్దర్ని బలితీసుకొన్నారు. అంతటి తోనూ పోలేదు. ఆ మర్నాడే చండీఘర్‌లో రాజ్యాంగ వధ్యుడు ప్రొఫెసర్ వి.ఎన్.తివారీని విచక్షణరహితంగా కాల్చిచంపారు. ఇప్పటికైనా ఈ తీవ్రవాదుల రక్తదాహం తీరిందనుకో దానికిలేదు; ఇంకెంతమంది అమాయకుల విలువ ప్రాణాలను హరించ డానికి వారు కత్తులు నూరుతున్నారో తెలియదు.

పైగా ఈ అమానుషకాండ కంతటికీ తామే బాధ్యులమంటూ 'దేశ్‌మేష్ రెజిమెంట్' అనే 'సేన' సగర్వంగా చాటుకొంటున్నదంటే వీళ్ళు నరరూప రాక్షసులకన్నా హీనులై అని ఎందరు అన్నారు. ఇవే కాదు; లోగడ ఢిల్లీలో హర్బన్స్‌సింగ్ మన్‌చందా హత్యకూడా తాము చేసిన పనికార్యంగా వారు చెప్పుకొన్నారట. అంతేకాక, పంజాబులోని విశ్వవిద్యాలయాలలో అన్నిపరీక్షలను వెంటనే వాయిదా వేయకపోతే, అఖిలభారత శిక్కు విద్యార్థిసమాఖ్యపై నిషేధాన్ని

జమీన్‌రైతు

తొలగించకపోతే, ఈ మారణకాండ మరింత ఉధృతం కాగలదని వారు నిర్భయంగా ప్రకటిస్తున్నారు. ఎంత గుండెలు తీసిన ధైర్యం, ఎంత వికృత రూపందాల్చిన దానవత్వం!

ఈ హింసోన్మాదం ఇప్పటికే అవధులు దాటిపోయింది; స్వైరవిహారం సాగిస్తూంది. దీన్ని యిలా సహిస్తే పంజాబురాష్ట్రం అల్లకల్లోలం కావడమేకాక దేశసమైక్యతకే భంగం వాటిల్లే ప్రమాదం వుంది. ఇప్పటికే కేంద్రప్రభుత్వం మితిమీరినసహనం ప్రదర్శించింది; మతానికి సంబంధించిన వ్యవహారం ఇందులో ముడిపడి వుందిగనుక తొందరపడి ఏ చర్య తీసుకొంటే ఏ ముప్పు ముంచుకొస్తుందో అని వెనక్కు తగ్గింది. పైగా అకాలీలను తృప్తి పరచడంకోసం వారుకోరిన మతపరమైన కోర్కెలన్నిటినీ ప్రభుత్వం అంగీకరించింది కూడా. కడకు తమకొక ప్రత్యేకమైనజాతిగా పరిగణించడం లేదన్న అసంతృప్తిని తొలగించేందుకు రాజ్యాంగంలోని 25 వ సూత్రాన్ని సవరించడానికి సైతం ప్రభుత్వం ఒప్పుకొన్నది.

ఐనా ఈ తీవ్రవాదుల హింసాకాండ చల్లారలేదంటే ఏమనుకోవాలి? శిక్కులలో అత్యధిక సంఖ్యాకులు అంగీకరించినా, అకాలీలు తమ 'పంథ్ అకాల్' ఉద్యమాన్ని విరమించుకొనేందుకు సిద్ధమైనా, తీవ్రవాదులు మాత్రం తమదోరణిని విడనాడక, మరింత ఉధృతం చేస్తున్నారంటే అర్థమేమిటి? వారిది కేవలం రక్తపిపాసకతాగే రాక్షసత్వం తప్ప మరేమీకాదని తేలిపోవడంలేదా? వారికితగిన సమాధానం ఈ కోర్కెలు తీర్చడంకాదు. నిర్దాక్షిణ్యంగా అణచివేయడమేనన్ని స్పష్టం కావడంలేదా?

ఐనా ఈ తీవ్రవాదులమీద కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎందుకు కఠినచర్య తీసుకోవడంలేదో అర్థంకాదు. స్వర్ణదేవాలయం, శిక్కులకు పవిత్రస్థలమే; దాని పవిత్రతను కాపాడవలసిందే; కాదని ఎవరూఅనరు. కాని ఆ పవిత్రాలయాన్ని ఈ తీవ్రవాదులు తమ రక్తహస్తాలతో అపవిత్రం చేస్తున్నారు. హంతకులకు ఆశ్రయాలయాన్ని ఆక్రమించుకొని, వారు దేవాలయాన్నే తమ స్థావరంగా ఉపయోగించు కొంటున్నారు. తీవ్రవాదుల నాయకుడు భింద్రన్‌వాలా స్వర్ణదేవాలయంలో కూర్చొని ఈ హింసాకాండనంతటినీ నడిపిస్తున్నాడంటే ఇక వారికి ఆ పవిత్రస్థలంమీద భక్తి ఎలా అవుతుంది? ఈ విషయం కళ్ళారా చూస్తున్నా కేంద్రప్రభుత్వం స్వర్ణదేవాలయంలో ప్రవేశించడానికి తటపటాయిస్తూంది.

అందుకు కారణాలు ఏవైనా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇంకా మీనమేషాలు లెక్కిస్తుంటే పరిస్థితిమరీవిషమిస్తుంది. ఇప్పటికే ఈ హత్యాకాండ పంజాబునేకాక, పరిసర రాష్ట్రాలన్నిటినీ భయోత్పాతంలో ముంచెత్తింది. ఇకనైనా ఈ తీవ్రవాదులను నిర్దాక్షిణ్యంగా అణచివేయకపోతే దేశమే నాశనమైపోతుంది. హంతకులు తలదాచుకొంటున్న స్వర్ణదేవాలయంలో ప్రవేశించడానికి ఇంకా సంశయిస్తే, అది శిక్కులకోసం దేశభద్రతను బలిచేయడమే అవుతుందన్న వాస్తవాన్ని ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం గుర్తించాలి; ఈ మారణకాండను ఏవిధంగానైనా తక్షణమే అరికట్టాలి.

తెలుగు సంస్కృతీ సంపదకు విజ్ఞానపీఠం నెలవు కావాలి!

ఉగాదిన తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఆచార్య దోణప్ప సారథ్యంలో ఏర్పడడం అహ్వానించదగ్గ పరిణామం. ఈ విశ్వవిద్యాలయ పరిధిలో తెలుగుకళకి సంస్కృతికి ప్రాచుర్యం కల్పించడానికి ఆరు విద్యాపీఠాల్ని ఏర్పాటుచేయాలని శ్రీ ఆవుల సాంబశివరావు కమిటి సిఫారసు చేసింది. కాగితాలమీద వున్నంతదాకా అన్నీ ఆకర్షణీయంగానే కనిపిస్తాయి, ఆచరణలో యివన్నీ 'ఆరంభశూరత్వం'గా తయారవన్న గ్యారంటి కనిపించడంలేదు.

రామారావు ముఖ్యమంత్రి అయ్యాక ఒక్కసారి తంజావూరు సరస్వతీమహల్ గ్రంథాలయంలోని తెలుగు సారస్వతాన్ని తెలుగు వారికి అందజెయ్యవల్సిందిగా తమిళనాడు ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. ఆ తర్వాత దానివిషయమే పట్టించుకోలేదు.

జనవాణి

ఈ తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పడిన సందర్భంలోనైనా సరస్వతీమహల్ లోని తెలుగు వాఙ్మయాన్ని ఈ విశ్వవిద్యాలయానికి తరలించే ప్రయత్నాలు చేస్తారని ఆశించవచ్చా? ఆ పుస్తకాలను యథాతథంగా తీసుకరావడం వీలుగాకపోతే, కనీసం వాటి జెరాక్స్ కాపీలైనా తెప్పించవచ్చుకదా. అట్లానే లండన్‌లోని ఇండియా ఆఫీసు లైబ్రరీ ఇంకా విదేశాల్లోని తెలుగు సాహిత్య సంపదను, మద్రాసు ప్రాచ్య లిఖిత పుస్తక భాండాగారంలోని పుస్తకాలను కూడా తెప్పించి భద్రపరచడం ఈ విశ్వవిద్యాలయం ప్రధాన కర్తవ్యం.

నెల్లూరు. ఆర్. నాగరాజ

త్యాగరాజ సంగీతోత్సవాలు

త్యాగరాజ సంగీతోత్సవాలు ప్రారంభమయ్యాయి. ముగిసిపోయాయి. అటు కవిత్రయజయంతులు ఇటు సంగీతోత్సవాలు ఈరెండుకూడా సంవత్సర సంపత్సరానికి పీకసంచిపోతున్నట్లనిపిస్తూంది. త్యాగరాజోత్సవాలు అపారమధురంగాను వుండడంలేదు. కవిత్రయ జయంతులు ఆలోచనామృతంగాను ఉండడంలేదు.

ఒక్క ఎ. లింగారి కచేరి, కామేశ్వరరావుగారి సంగీతోపన్యాసం తప్ప చెప్పుకోదగ్గస్థాయిలో ఒక కచేరి చేశారో సభ చాలా నిరాశ కలిగించింది. గొప్ప విద్వత్తులేకపోయినా వినడానికి ఎంతో కమ్మగావుండేవి సీతామహాలక్ష్మిగారి కచేరీలు, ఈసారి అదికూడా సాదాగానే గడిచిపోయింది. మళ్ళీ సంవత్సరకాలం వేచివుంటే అవి ఎలా తయారవుతాయో!

నెల్లూరు —హెచ్. శ్రీనివాసరావు

దోమలబాధ

ఈమధ్య వారం రోజుల్నుంచీ నెల్లూరు టౌనులో దోమలబాధ ఎక్కువైపోయింది. మురికికాల్వల ప్రక్కన కాపురాలుండాల్సొచ్చిన వాళ్ళ విషయం

—కొరవ 8వ పేజీలో

మీ ఆలోచనలకు అంతరాయం కలగని
మా విశాలమైన రూఫ్‌గార్డెన్‌లో
తీరిగ్గా కూర్చొని మీకిష్టమైన
మాంసాహారం భుజిస్తూ
ఆహ్లాదకరంగా గడపండి,

క్లాసిక్ రెస్టారెంట్

నాన్‌వెజిటేరియన్
సూపర్ మార్కెట్,
నెల్లూరు.

ఒక పర్యాయం విచ్చేయండి !
మరల మరలా మీరే వస్తారు !

ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ లేబొరేటరీ మెడిసిన్

(కమ్యూనిటీ హెల్తు సొసైటీ నెల్లూరు వారిచే నిర్వహింపబడినది)
రిజిష్టరు నెం. 20/82

"క్లినికల్ లేబొరేటరీ టెక్నాలజీ డిప్లొమా" కోర్సులో చేరదలచిన వారు 20-4-84 తేదీ లోపల దరఖాస్తులు పంపవలయును. రూ. 5/-లు ఎం. ఓ. చేసి గాని లేక నేరుగా గాని చెల్లించి దరఖాస్తు ఫారములు పొందవచ్చును.

అడ్రసు :
కస్తూరిదేవి నగర్
పొగతోట-నెల్లూరు.

డైరెక్టరు

శ్రద్ధాంజలి

మా తండ్రి
చెరుకుమూడి రామారావుగారు
31-3-84 తేది శనివారం స్వర్గస్తులైనారు.
వారికి ఆత్మశాంతి కలుగజేయాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ

—చెరుకుమూడి హనుమంతరావు
" ప్రభాకరరావు

కోడళ్లు, కూతుళ్లు, అల్లుళ్లు, మనుమలు, మనుమరాండ్రు,
నాత్నిహెూపూరు.

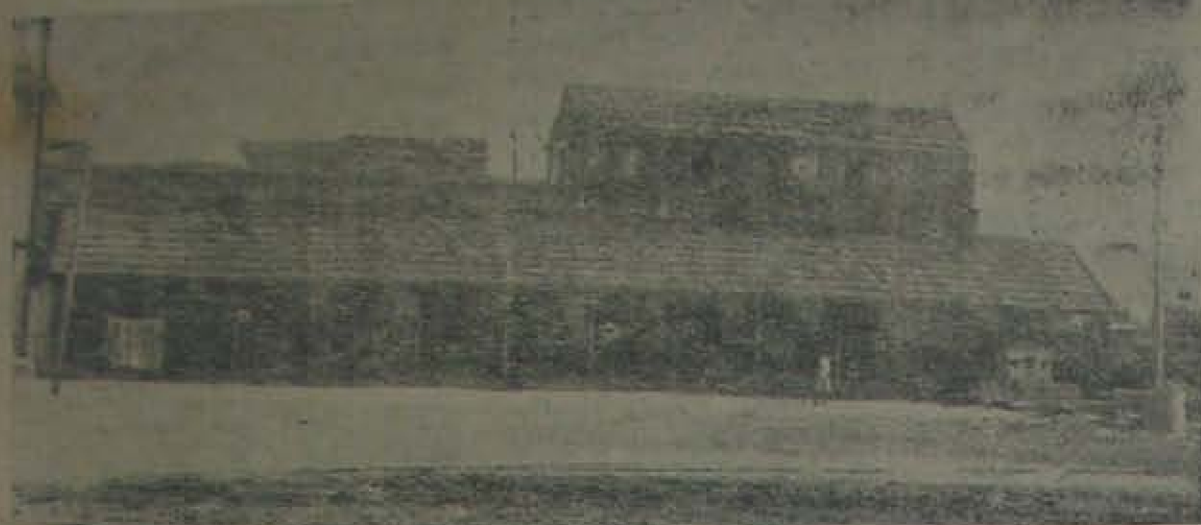

అక్కాచెల్లెళ్లు కట్టించిన సత్రం దిక్కులేనిది కావడమే చిత్రం!

"ఇది నా అక్క కథ. దయచేసి వింటారా ఈ నా వ్యథను....

"మా ఊరు గూడూరు. ఆ ప్రాంతంలో నివ్వని. ఎదురుగా ధర్మ రాజస్వామి ఆలయమైదానంపైపు మీ చూపుసారిస్తే, నేను మీకంటపడ్తాను, నా వయస్సెంతో తెలియదు. చెప్పాయి ఐదు పైమాటే! తలవంచిపోయింది! చూపు ఆనదు. వళ్లంతా గాయాలు, ఎముకల గూడు అయిపోయింది శరీరం...ఎవరో మహాపురుషుడన్నాడట కదా. "ముగ్గుబుట్ట వంటి తలా, ముడుతలు తేరిన దేహం, కాంతిలేని గాజుకళ్లు. తనకన్నా శవం నయం" ఆ మాట నన్నుచూచే అన్నాడేమోననుకుంటాను.

"నాకు పేరైనా లేదు. అందరూ ధర్మ సత్రం అనేవాళ్ళు ఇప్పుడదీ మానేశారు. ఆనాటివ్వాళ్ళు నన్ను గురించే చర్చించు కొనేవారు, నాపైన కన్నెత్తి చూచేవారూ ఏరీ! నేనొక శిథిలాకృతిని! నేడో రేపో కూలిపోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్న పాతబడిన వస్త్రాన్ని!

"ఇప్పుడైతే దిక్కూదివాణంలేక దీను రాలినై ఇట్లా దినాలు లెక్కిస్తూ శేష జీవితం గడుపుతున్నానుగానీ ఒకప్పుడు

మాకూ ఉన్నాయి స్వగతాలు !

నేనూ వైభవంగా వెలిగినదాన్నే. దంపన లలో తులతూగినదాన్నే. ఆ నిర్మాణం లో ఏమీ కొదవలేదు, సుక్షేత్రమైన మాగాణి ఉంది, పుల్లసపుట్లు [illegible] వస్తాయి. ఐతే అయినవాళ్లే అన్యాయం చేశారు. వాళ్ళు నా ఆస్తిపాస్తులు చేజిక్కించుకొని హాయిగా అనుభవిస్తున్నారు. నన్నిట్లా దిక్కులేనిదాన్ని చేశారు

"గూడూరుతాలూకా తుంగపాళెం అక్కచెల్లెళ్లు కామాక్షమ్మ, పుల్లమ్మ గార్లు మా కన్నతల్లులు...కల్పవల్లులు. తిరుపతి, కాళహస్తి వగైరా పుణ్యక్షేత్రాలకువెళ్ళే యాత్రికులు మార్గమధ్యంలో కాసేపు విశ్రమించి సేదదీర్చుకోవటం చల్లనిపెరుగు ఉన్నప్పుడంటూ నన్నిక్కడ నెలకొల్పారు. ఆరోజుల్లో ఈ బస్సులు ఈ కార్లు ఇన్ని రైళ్ళు ఎక్కడివి? కాలి నడకన వెళ్ళేవారు తీర్థయాత్రలకు. ఆ యాత్రికుల సౌకర్యార్థం అక్కడక్కడా ధర్మాత్ములు సత్రాలు కట్టించేవారు, వాటికి ఆస్తిపాస్తులు సమకూర్చి పెట్టేవారు.

"ఆ రోజుల్లో సత్రం కట్టించడమంటే మాటలా? ఎంత ఖర్చు అయి వుంటుందో మీరే ఊహించుకోండి. అంతేకాదు; నాకు

—కొరవ 10 పేజీలో

సూళ్లూరుపేట కాలేజి దురవస్థ

అన్నీ ఉన్నాయి- ఐనా ఏవీ లేనట్టే!

ఎవరికి పుట్టినబిడ్డగా వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూంది- అన్నట్లుంది సూళ్ళూరుపేట డిగ్రీకాలేజి. అమ్మ ఉంటే [illegible] కొత్తగా వెలిసిన ప్రభుత్వ కళాశాలల పరిస్థితి అంతేననుకోండి. ఐనా సూళ్ళూరుపేట కాలేజిది విచిత్రమైన పరిస్థితి.

అసలు ఈ కాలేజియే చిత్రమైన పరిస్థితుల్లో ఏర్పడింది. తమకొక డిగ్రీకాలేజి కావాలని సూళ్ళూరుపేటీయులు మొక్కని దేవుడు లేడు. ఆ రోజుల్లో ఏ మంత్రి వచ్చినా సూళ్ళూరుపేట ముఖ్యులు వినతిపత్రంతో తయారవుతుండేవాళ్ళు. సూళ్ళూరుపేట, నాయుడుపేట వగైరా ప్రాంతాలకు అటు శ్రీహరికోట షార్ ప్రాజెక్టుకు డిగ్రీకాలేజి అవసరమంటూ అందరికీ మొర పెట్టుకొంటుండేవాళ్ళు.

అప్పట్లో వాళ్ళ ప్రయత్నాలు ఒక కొలిక్కి రాకముందే, మద్రాసు వ్యాపార ప్రముఖుడు శివసింగం చెట్టియార్ సూళ్ళూరుపేటలో నెలకొల్పిన అభిరామి కాటన్ మిల్లు కార్మికుల సమ్మె వగైరా చిక్కుల్లో పడడంతో సూళ్ళూరుపేటీయుల దృష్టి ఆ నేతలో పడ్డట్టయింది. చెట్టియార్ కొంతకాలం మద్రాసునుండి రాకుండా తప్పించుకొన్నా. చివరకు తన వ్యాపారం కాపాడుకోడానికి సూళ్ళూరుపేటకొచ్చి, కాలేజికి రెండులక్షల విరాళం ప్రకటించక తప్పలేదు. ఐతే చాలా కాలందాకా అది నోటివిరాళంగానే మిగిలి పోయింది; నోట్లవిరాళంగా మారలేక పోయింది, చెట్టియార్ గారు [illegible] పోయింది కాబట్టి మోదేలు చూపుతారనే అనుకొన్నారు.

ఆయన అంతవి చేసేవారేకాని, ఆ ఏన్లో శ్రీ జనార్దనరెడ్డి విద్యాశాఖ మంత్రిగా [illegible] 1981 డిసెంబరు 14వతేదీన కాలేజిని ప్రారంభించిన వేళావిశేషం, రెండు లక్షలతో ప్రారంభమైన చెట్టియార్ గారి విరాళం నాలుగు లక్షలకు పెరగక తప్ప లేదు, అప్పుడేదో ఊపులో చెట్టియార్ గారు సూళ్ళూరుపేటీయుల నోటకరిచి ఆరి

మన కాలేజీలు

గిందేతడవు [illegible] విరాళం ప్రకటించేశారు.

అట్లా దాదాపు ఆరుసంవత్సరాల ప్రయత్నం తర్వాత సూళ్ళూరుపేటకు వచ్చిన డిగ్రీకాలేజి ఈనాటికి అతిగతీ లేకుండా ఉందంటే, అది సర్కారువారి నిర్లక్ష్యానికి నిలువుటద్దంకాక మరేమిటి చెప్పండి? 1981లో 80మంది విద్యార్థులతో ప్రారంభమైన బి.ఎస్. ఎస్. సి, ప్రభుత్వ కళాశాల ఈనాడు 280 మందికి పెరిగింది. ఐతే కాలేజి సంఖ్యాత్మకంగా పెరిగిందేగాని, గుణాత్మకంగా పెరగలేదు, [illegible] సంసారం అన్నట్లు తయారైంది. సొంతభవనంలేదు, జూనియర్ కాలేజి భవనంలోనే తలదాచుకొంటూంది. అదీ చాలకపోవడంతో షిఫ్ట్ పద్ధతిలో కాలేజిని నెట్టుకొస్తున్నారు. [illegible] కాలేజి [illegible] ఏమిటి? అది చదువుచెప్పడానికేనా చదువుకోడానికేనా?

—కొరవ 11 పేజీలో

అడ్రసు మార్పు

మా షాపును చిన్నబజారు
దక్షిణ శ్రేణికి
నెం. 18/468 కి
మార్చడమైనది
కావున ఖాతాదారులు అభిమానులు
గమనింప ప్రార్థన.

ఇట్లు
రవి సిల్వర్ ప్యాలెస్
ప్రొ: బి. వీరయ్య అండ్ సన్స్
చిన్నబజారు—నెల్లూరు

రవి
సిల్వర్
ప్యాలెస్
*
ఫోన్ : 3505
రెసిడెన్స్ : 5505

ఈ నెలాఖరుదాకా గడువు పొడిగించారు

ఐ ఎం ఎస్ అప్పులు సగంకూడా పంపకంకాలేదు!

వరదలలో నష్టపోయిన రైతులను 'పరిహార్థం'గా ఆదుకొని, అవసరమైన సాయంఅందజేయగలమని ముఖ్యమంత్రి ఎన్ టి రామారావుగారు ఫిబ్రవరి 23 తేదీన మాట్యాడపేట సభలో యిచ్చిన హామీ ఏ గాలిలో కలిసిపోయిందోగాని, ఇప్పటికింకా రుణాలపంపకమే పూర్తి కాలేదు జిల్లాలో. ఐ ఎం ఎస్ కు రావాలసిన రు 70 లక్షలు మంజూరైతే, మార్చి నెలాఖరు వరకు రు 29 లక్షలు మాత్రం పంపకం జరిగాయట. సాధారణంగా ఈ విధంగా మార్చి నెలాఖరులోగా అప్పు

కాని ఎవరికిస్తున్నారీ అప్పువస్తుంది! రెండున్నరఎకరాల మించని రైతులకు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. మూడెకరాలుంటే ఆ రైతు వరదల్లో ఎంత పుట్టిమునిగి నష్టపోయినా ఈ ప్రభుత్వం చిల్లిగవ్వకూడా సాయంచేయదట. ఎంత దారుణంగా వుందో చూడండి! నష్టం అందరికీ జరిగింది; ఎంతవెట్టుకంతగలి అన్నట్లు జరిగింది. అందరికి ఈ ఆపత్సమయంలో సాయం అందించడం ధర్మం; ప్రభుత్వ కర్తవ్యం.

పైగా రామారావుగారుగతసంవత్సరం, అంటే, 1982 తుపానులో ప్రభుత్వం రైతులను వినహాయమైతే చేసింది అప్పన్నీ తనప్రభుత్వం చేస్తుందని ప్రకటించారు. అప్పుడు తుపానులో నష్టపోయిన రైతులందరికీ- నిమ్మ, మామిడి, అరటి, అకతోటలు వగైరా పంటలన్నిటికీ- రుణాలిచ్చారు, ఇప్పుడు 'అమాత్రం లేదు; పొగాకు నష్టమైంది; వేరుశనగ దెబ్బతిన్నది! పెసర జొన్న వగైరా పంటలన్నీ నాశనమయ్యాయి, ఐనా ఎవరికీ చిల్లిగవ్వకూడా ఇవ్వలేదీ ప్రభుత్వం.

రెండో పంటకు విత్తనాల విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం ఉత్తచేతులే చూపింది. కనీసం వెయ్యిటన్నుల విత్తనాలైనా ప్రభుత్వపరంగా సరఫరా అవుతాయన్నారు. కడకు 800 టన్నులు వస్తున్నాయన్నారు; ఆఖరుకు 190 టన్నులు వచ్చాయట, అందులో 160 టన్నులు యిచ్చారట.

వర్మిట్లు కూడా అంతంత మాత్రంగానే వున్నాయి. తడిసినధాన్యం లక్ష 70 వేల టన్నులున్నాయని అధికారుల అంచనా అవన్ని వీతమిల్ వారుకో అమ్ముకోవల్సి వచ్చే. కాని ధాన్యంరవాణాకు యిప్పటిదాకా 18 వేలటన్నులకు 1263 వర్మిట్లు; బియ్యానికి 900 టన్నులకు 91 వర్మిట్లు ఉప్పుడు బియ్యానికి 202 టన్నులకు 16 వర్మిట్లు ఇచ్చారట. ప్రభుత్వమే కొను గోలు కేంద్రాలు తెరిచి చెడిపోయిన ధాన్యం కొంటుందని అన్నగారిచ్చిన హామీ యింకా హామీగానేఉంది.

ఆత్మకూరు కాంగ్రెస్‌సభ

ఆత్మకూరులో దాదాపు అయిదు సంవత్సరాల తర్వాత మళ్ళీ కాంగ్రెసు కళకళలాడింది. మొన్న 1 తేదీ, జి కాం. అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి వెంకటరత్నంనాయుడు అధ్యక్షతన పెద్దసభ జరిగింది. మాజీ మంత్రి శ్రీ జనార్ధనరెడ్డి ఈనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో జరుగుతున్న అవకతవకలను తూర్పారబట్టారు. మండలాల ఏర్పాటు మూర్ఖత్వమని, విద్యుచ్ఛక్తికి ఆవకాశం ఉన్నా ఉపయోగించుకోవడంలేదని; కడకు కావన వస్తువులకుకూడా స్వతంత్రం లేకుండా

—8వ 7వ పేజీలో

జిల్లావార్తలు

కావలి: కావలోనే అతి తిని ప్రభుత్వ పరిశోధనల ఆలస్యం, మార్చి దాటిపోయింది కాబట్టి ఇక తమకు అప్పు ఇవ్వకనే అంటోన్న రైతుల్లో ఉంది.

ఐతే కలెక్టరు సుబ్బారావుగారు ఈ విషయమై ప్రభుత్వానికి తెలియజేసి, ప్రత్యేక పరిస్థితుల దృష్ట్యా గడువు పొడిగించాల్సిందిగా కోరారు: ప్రభుత్వం ఏప్రెల్ నెలాఖరుదాకా గడువుపొడిగిస్తూ ఉత్తర్వులు పంపించడం కాబట్టి రుణాల పంపకం ఆగిపోయిందనే ఆందోళన అక్కరలేదు: కొరవడు 41 లక్షలు కూడా ఈ నెలాఖరులోగా పంపకం జరుగుతాయట

కారు దొంగలు కావలిలో పట్టుబడ్డారు!

కార్లను అలాగా దొంగలిస్తుకపోయి ఏ హైదరాబాదు ప్రాంతాల్లోనో సైగా అమ్మేసే మహానా దొంగలముఠా ఒకటి 30 తేదీ కావలిలో పట్టుబడింది. మొత్తం అరుగురు-అందరూ రేకల, తమిళనాడు రాష్ట్రాలకు చెందినవారులు. వాళ్లతోపాటు రెండు అంబాసిడర్ కార్లుకూడా పట్టుబడ్డాయి. తమాషా ఏమిటంటే, రెండు కార్లూ తెల్లరంగువే; రెండిటి నెంబర్లు ఒకటేనట. ఒకకారుకుమాత్రం వి ఐ వగైరాలున్నాయి: మరొకదానికేమీ లేవట.

ఒకకారును మధురైలో దొంగలించారని ఆ మహానా అసాములే ఒప్పుకున్నారట. మరొకటి హైదరాబాదులోని తమ "డాన్" జయరాజ్ తమకు యిచ్చారని చెప్తున్నారట, మరి అడాన్ గారు ఎక్కడ కొట్టుకొచ్చారో తెలియదు శ్రీవారు 30 తేది కావలి పోలీసు స్టేషన్లోనే రెడ్డిగారు పోలీసుల తైక్వాకేషలోనే చెప్తున్నారు కానీ, ఏందువల్లనో వారికి కావలిపై అంత దయకలలేదు.

అసలింతకూ ఈ అంతర్రాష్ట్ర ముఠాకు కావలికి సంబంధమేమిటయ్యా అంటే, వారిలో ఒకడురాజు అనే యువకుడు కావలిలో రైల్వే డ్రైవరు కుమారుడని, చెప్పకి, దాదాపు పక్షనగా కావలిలోనే కాపురం ఉంటున్నాడట, అతనికోసం ఈ ముఠా కావలి వచ్చి వట్టింది, అనుకోకుండా పోలీసు వలలో చిక్కిపోయింది, అదీసంగతి.

Self Employment Enquiry Division
(SEED)
స్వయం ఉపాధి విచారణ విభాగము
నిరుద్యోగులైన విద్యావంతులు – నిపుణులైన కార్మికులు – స్వయం ఉపాధి సహాయముల కొరకు మీ బయోడేటా పంపి సంప్రదించండి.
RAO & RAO
INDUSTRIAL CONSULTANCY
8/837, Ranganayakulapet, NELLORE-524 001

ఓం
ఫోన్: 3922
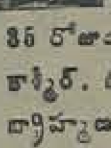
శ్రీ రామకృష్ణా యాత్రాస్పెషల్ సర్వీసు
నెం, 7/27 గోపురం వీధి, రంగనాయకులపేట,
నెల్లూరు – 524 001.
35 రోజుల యాత్ర: కాశీ, గయ, ప్రయాగ, హరిద్వార్, బదరీనాథ్, కాశ్మీర్, బొంబాయి పండరీపురంతో ఉదయం టిఫిన్, కాఫీ, రెండుపూటల బ్రాహ్మణ భోజనముతో బదరీనాథ్, కాశ్మీర్ బోను, రామ జమ్మునాథ్‌తో
2వ తరగతి C.T.S టిక్కెట్టు 1-కి రూ 3265/-
వివరములకు పై అడ్రసుకు వ్రాయండి.

మరణం : 6-4-83

సంస్మరణ

దృఢచిత్తుడు, ధైర్యశాలి, నీతివంతుడు,
నిజాయితీపరుడు, మార్పులేనిమనిషి

సోమిరెడ్డి రాజగోపాలరెడ్డిగారు

(శ్రీనివాసమహల్ రాజయ్య)

మరణించి నేటికి సంవత్సరమైంది వారిని

సంస్మరిస్తూ

వారికి మా ప్రగాఢ శ్రద్ధాంజలి ఘటిస్తున్నాము

-కుటుంబ సభ్యులు

నెల్లూరు పట్టణాల్లో

విలేఖరుడు

నెల్లూరులోనూ ఉన్నారా?

[illegible]

అది ఇద్దరు వ్యక్తుల ప్రదర్శనే!

[illegible]

[illegible]

పన్ను చూసుకున్న కడతేర్చాడు!

[illegible]

గ్యాస్ స్టౌ దుర్మరణం

[illegible]

ఎస్. ఐ. దురుసుతనం లారీల నిరసన

[illegible] ... రోడ్డు ప్రక్కన నిలుపుకొని రిపేరు చేసుకుంటున్నారట, అంతలో ఎస్. ఐ. మోటార్ సైకిల్‌లో దరిదాపు వాళ్ళను బెదిరించాడు: అ చుట్టుపక్కలవున్న అందరిమీద దురుసుగా ప్రవర్తించాడట.

సంపాదకుని బెదరింపు

[illegible]

'తెలుగు వెలుగు'

[illegible]

పుష్పహారం

[illegible] ... బస్సు పొలాల్లోకి పోయిందట, చప్పామేమో నని భయపడి బస్సులోంచి దూకాడట: బస్సు కిందపడి చనిపోయాడు.

ధాన్యం కొనేదిక్కు లేదు!

పెరిపోయినధాన్యం అలా వరే రైతులు పడుతున్నారు: రేటు అధ్వాన్నమైనా, ఆ అధ్వాన్నపు రేటుకుకూడా కొనేవారు లేరు. ఈవిధంగా రామన్నపేట సహాయంలో రైతన్న కడుపు నిండిపోతున్నది.

ఈరోజు ధరలు—

మొలగొలుకులు (పుట్టి)		1825.00
ఐ. ఆర్. 20	,,	1200.00
	మంచి	1250.00

నున్నాలు (వితనాలు)-
పుట్టి రు 2400.00 మంచి రు 3000.00

సౌజన్య ఆహ్వానం

ఎంతో సొగసైనది మీ కురుల సంపద
దానికి మరింత మోహనత్వం కల్పించడమే మా ప్రత్యేకత

స్టెప్ కటింగ్	నెయిల్ పాలిష్
డిస్కో కటింగ్	రూట్స్ డై
ఆర్డినరీ కటింగ్	గడ్డం ట్రిమ్మింగు
హేర్ కర్లింగ్	ఐ బ్రోస్
హేర్ డ్రెస్సింగ్	బేబి స్టైల్స్
హేర్ షాంపూ	ఫేస్ మసేజ్
హేర్ స్ప్రే	ఫేస్ బ్లీచింగు
హేర్ డై	

సౌజన్య హేర్ స్టైల్స్ (ఎ.సి.)

(జిల్లాపరిషత్ ఎదురుగా)
నెల్లూరు ఫోన్:

హైద్రాబాద్‌లో లాభదాయకమైన

స్టోన్ క్రషింగ్ ఫ్యాక్టరీ అమ్మబడును

సంవత్సరానికి 3-4 లక్షల నికరాదాయంతో బెల్ట్ కన్వేయర్ వంటి సదుపాయమున్న అత్యంతాధునికమైన స్టోన్ క్రషింగ్ పరిశ్రమ దాని గవర్నమెంటు అప్రూవల్స్, తదితర పర్మిషన్లతోనహా అమ్మకమునకు సిద్ధముగా మున్నది. అన్నపూర్ణా స్టూడియోస్‌కు 4 మైళ్ళ దూరంలో, రోడ్ సదుపాయంతో వున్నది. 6-8 లక్షలు పెట్టుబడిగలిగి, మంచివ్యాపారం చేయదలచినవారు వెంటనే ఈ క్రింది అడ్రసుకు తెలుపండి.

Advt. Box No. 353
జమీన్ రైతు–నెల్లూరు

All types of Tape recorders, Radios, Stereosystems Cassettes readily available

PHILIPS

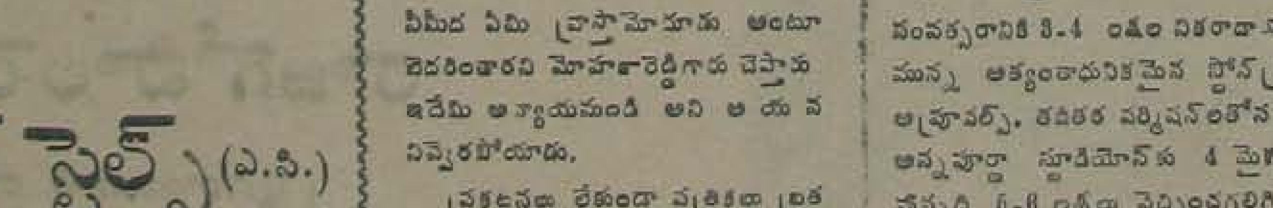

Authorised Main Dealer
REDDY & REDDY
Trunk Road - NELLORE.
Phone: 3666 Res. 5001

జిల్లావార్తలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

[illegible]

గ్రామాధికార్లకు...

[illegible]

రేగాల రోడ్డు ఫిర్యాదు

[illegible] గ్రావెల్‌తో రంగరిస్తున్నారట. [illegible]

నర్రవాడ సర్పంచ్ ఎన్నిక

ఉదయగిరి సమితికి చెందిన నర్రవాడ పంచాయతీ సర్పంచ్ ఉపఎన్నిక 30 తేదీ హోరాహోరీగా జరిగింది. శ్రీ మేకపాటి మాలకొండరాయుడు గెల్చారు. ఈయన ఎమ్మెల్యే వెంకయ్యనాయుడు అనుచరుడట. ఓడిపోయిన పులివర్తి పెదఅంకయ్య మాదాలతిమ్మయ్య మనిషట.

వెంకటగిరి ఉగాది సంబరం

[illegible]

పోటుపూరు వయోజనవిద్య

[illegible]

గొట్టిగుండాల కరెంటుగోడు

[illegible]

సర్వేపల్లి జూదం

[illegible]

Estd : 1980 Phone : 5199

Dr. Sarvepalli Radhakrishnan

COLLEGE OF COMMERCE

JAWAHARLAL ROAD (Near V. R. College)

NELLORE-3

Imparts effective coaching from **15-4-1984** for

A. P. P. S. C. Group II B

by reputed Unversity Faculty-

ONLY ONE BATCH

Reserve your seat.

BANK CLERKS

Fifth batch starts from 11—4—1984

(Timings 5 P. M. to 8 P. M.)

Reserve your seat - Fee Rs. 250 only

This is another bacth for part-time employees convenience.

P. Krishna Murthy, M. COM., I.C.W.A.I. (INTER)

DIRECTOR OF STUDIES

తెలుగు సంస్కృతికి వెలుగు తోరణం

తరతరాలతెలుగుజాతి సంస్కృతీ సంప్రదాయాలను పరిరక్షించి, సాంస్కృతిక ఔన్నత్య సాధనకు దృఢమైన దీక్షతో శ్రీ ఎన్. టి. రామారావుగారి నాయకత్వాన ఉన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం తెలుగుజాతి ప్రాభవశ్రీలు నలుదిక్కులకు విస్తరించే నూతన పథకాలతో పలు కార్యక్రమాలను ప్రారంభించింది.

- తెలుగు సాంస్కృతిక వైభవానికి దోహదంచేసే తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం స్థాపన
- ప్రత్యేక కళారూపాలను ప్రోత్సహించడానికి ఆధునిక ఆడిటోరియంతో కూడిన జిల్లా సాంస్కృతిక కేంద్రాల ఏర్పాటు
- జిల్లా, రాష్ట్ర స్థాయిల్లో నృత్య, నాటక, సంగీత పోటీల నిర్వహణ
- వివిధ సాంస్కృతిక రంగాలలో యువ కళాకారులకు ఆర్థిక సహాయం
- ఉపకార వేతనాలద్వారా యువ కళాకారులకు నిష్ణాతులైన గురువుల వద్ద శిక్షణ
- రాష్ట్రస్థాయి గేయ, నాటక విభాగం ఏర్పాటుకు కార్యక్రమాలు
- ప్రాచీన అముద్రిత గ్రంథాలను గుర్తించి ప్రచురించడం
- 1975లో ప్రారంభించిన తరతరాల తెలుగుజాతి సంగ్రహాలయాన్ని సత్వరం పూర్తిచేయడానికి ఏర్పాట్లు
- మంగళవాయిద్యమైన నాదస్వర వాయిద్యం అభివృద్ధికి సంగీత కళాశాలల్లో ప్రత్యేక విభాగాల ఏర్పాటు
- వృయోవృద్ధ సంగీత కళాకారులకు గుర్తింపు ఆర్థిక సహాయం
- పేద వృద్ధ కళాకారులకు ఆర్థిక సహాయం
- వివిధ అకాడమీల కార్యక్రమాల క్రమబద్ధీకరణ
- స్వచ్ఛంద సాంస్కృతిక సంస్థలకు ఆర్థిక సహాయం
- ప్రముఖ సంస్కృతీమూర్తుల పేర ఉత్సవాల నిర్వహణ
- వివిధ రాష్ట్రాలమధ్య సాంస్కృతిక అవగాహన, సత్సంబంధాల పెంపుదలకు సాంస్కృతికబృందాల పర్యటన నిర్వహణ
- హైదరాబాదులో బుద్ధ పూర్ణిమ ప్రాజెక్టు వద్ద సిద్ధార్థుని, ఇతర అయిన ఇతర మహానుభావుల విగ్రహాల ప్రతిష్ఠాపన

గతమెంతో ఘనకీర్తికల తెలుగుజాతి సాంస్కృతిక వైభవ పునరుద్ధరణకు అంకితమైంది-ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం

సమాచార పౌరసంబంధశాఖ హైదరాబాదు

Letter No. 08934/Advt II/C4/84 Dt. 29-3-1984

రాజ్యాంగసంక్షోభం (1పేజీకొరవ)

1983 మార్చి 19 తేది 'ఈనాడు'లో "ప్రశ్నార్థకాల [illegible] 'పెద్దం'గలరా" అనే శీర్షిక [illegible] శ్రీ వై. వి. రంగారెడ్డి కౌన్సిల్ సభ్యులను హేళన చేసినట్లుగా [illegible] హక్కుల తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు; దాన్ని సభలో ప్రవేశపెట్టాల్సిన అవసరం లేకుండా నేరుగా హక్కుల సంఘానికి నివేదించవలసిందిగా చైర్మన్‌ను కోరారు. చైర్మన్ శ్రీ సుబాసిరెడ్డి [illegible] హక్కుల తీర్మానాన్ని కమిటీకి పంపారు. 1983 ఏప్రిల్ మొదట [illegible] 1983 [illegible] తేది [illegible] కమిటీ [illegible] సమావేశమై ఈ హక్కుల తీర్మానాన్ని [illegible] పరిశీలించింది. ఈనాడు [illegible] కౌన్సిల్ సభ్యుల [illegible] ప్రవర్తించారనే దాన్ని [illegible] కమిటీ అభిప్రాయపడింది. అది సభాహక్కుల భంగకరంగా పరిగణించింది. సంపాదకుడి వివరణ తెలుసుకోవలసిందిగా రామోజీరావుకు నోటీసు యిచ్చింది.

రామోజీరావుగారు ఆనోటీసుకు జవాబు యిచ్చారు: తాను ప్రకటించినవార్తలో దురుద్దేశ్యంలేదని, అవమానించే [illegible] లేదని, ప్రజాదృష్టిలో సభ్యులను చిన్నబుచ్చే [illegible] లేదని, తాను [illegible] అంగీకరించి [illegible] విరమించవలసిందిగా [illegible] 'పెద్దం' గలరా అనే పదాలకు అర్థాలు వివరించారు; దీంతో [illegible] హక్కుల సంఘం, జూలై 8 తేదీ కమిటీముందు హాజరై, కౌన్సిల్ సభ్యుల [illegible] వివరించవలసిందిగా జూలై 8 తేది కోరింది. దీంతో రామోజీరావుగారు [illegible] జూలై 6 తేది జవాబు వ్రాశారు. అసలు తాను హక్కులకు భంగమేమిటో తెల్పలేకపోయారు. తాను ఎన్నికల్లో తెలుగుదేశం పార్టీని బలపరచినందువల్ల కౌన్సిల్ రద్దుకు ప్రభుత్వనిర్ణయాన్ని సమర్థించినందువల్ల, కౌన్సిల్‌లో కాంగ్రెస్ అధిక సంఖ్యాకులై వున్నందువల్ల హక్కుల తీర్మానం ప్రతిపాదించినవారైన వై. వి. రంగారెడ్డి ప్రతిపక్షీయులైనా, కౌన్సిల్ రద్దును వ్యతిరేకించిన తన సంపాదకీయానికి క్రుద్ధులైనారంటూ, విచారణసంఘం నిష్పాక్షికతను సవాల్‌చేస్తూ శంకిస్తూ దురుద్దేశ్యాలు అంటగట్టాడు. హక్కుల తీర్మానాన్ని సభలో చర్చకుపెడితే కౌన్సిల్ రద్దును బలపరచిన ఈనాడు సంపాదకునిపై ఏ విధంగా ప్రతీకారం సహిస్తున్నారో ప్రజలు తెలుసుకుంటారని, నేరుగా కమిటీకి నివేదించాలని చైర్మన్ దురుద్దేశ్యాలు ఆపాదించాడు రామోజీరావు. ఈ సంఘంవల్ల న్యాయం జరుగుతుందనే నమ్మకం తనకు లేదని. నిష్పాక్షికమైన ఏ ట్రిబ్యునల్ తీర్పుకైనా తాను సిద్ధమని రామోజీరావు చెప్పారు, ఈ బాధ్యతల నిర్ణయం తీసుకునే వరకూ తాను హాజరు కావలసిన అవసరంలేదని. తర్వాత హాజరు కావలసివస్తే, తన తరపు వకీలు హాజరవుతాడని రామోజీరావు తెలియజేశాడు.

అక్టోబరు 7 తేది కమిటీ సమావేశమై. రామోజీరావును నవంబరు 8 తేదీన ముందు హాజరు కావలసిందిగా మళ్ళీ కోరింది. దానికి రామోజీరావు ససేమిరా తాను వ్యక్తిగతంగానేకాకుండా, తాను హాజరై తీరాలని పట్టుబట్టడమంటే కమిటీ దురుద్దేశ్యానికి ప్రత్యక్ష తార్కాణం కాగలదని హెచ్చరిస్తూ, కమిటీ కోరిన 8 తేది తప్ప, ఇంకే దినమైనా, నవంబరు 12, 13 తేదీలలో ఏ రోజైనా తన వకీలు హాజరు కాగలడని రామోజీరావు తెలియజేశాడు.

చివరలో రామోజీరావుసభాహక్కులకు తీవ్రంగా భంగంకల్గించాడనే నిర్ణయానికి వస్తూ, ఆయన్ను సభకు పిలిపించి మందలించాలని సిఫారసుచేసింది. ఈ సిఫారసును శాసనమండలి ఆమోదించడం, రామోజీరావును సభకుపిలిపించి మందలించటకు మార్చి 28 తేది నిర్ణయించడం, రామోజీరావు సుప్రీంకోర్టుకు పోయి 'రిట్' అమలు జరపకుండా స్టే తెచ్చుకోవడం పాఠకులకు తెలిసిందే.

పార్లమెంటే పరిష్కరించాలి

సుప్రీంకోర్టు శాసనసభ వ్యవహారాలలో జోక్యం పెట్టుకోవచ్చునా? రేపటి ప్రజాతంత్ర సంస్థలుకారా? ఒకదానిరిని ఇంకొకరు అతిగమించవచ్చునా? ఈ ప్రశ్నలు తర్వాత తేలవలసివుంది. [illegible] తానికి సుప్రీంకోర్టు వ్యాసవశం జోక్యం పెట్టుకున్నారు. గతంలోకూడా వివాదం వచ్చినపుడు నేరుగా శాసనసభ-సుప్రీంకోర్టుమధ్య రాలేదు. హైకోర్టు తీర్పుపైన సుప్రీంకోర్టు తన అభిప్రాయాలను వెలిబుచ్చింది. ఏమైనా ఆంధ్రశాసనమండలి సభ్యులు సుప్రీంకోర్టు తమహక్కులను దురాక్రమణ చేసిందనే వెలిబుచ్చారు. శాసనసభ స్పీకరు శ్రీ తంగి సత్యనారాయణ శాసనసభ స్వతంత్ర ప్రతిపత్తికి భంగం కలిగిందనే అభిప్రాయాన్ని ప్రకటించారు. లోక్‌సభ స్పీకరు శ్రీ బలరాం జక్కర్ గారు, జనవరిలో బొంబాయిలో జరిగిన స్పీకర్ల సమావేశంలో శాసనసభల స్వతంత్ర సార్వభౌమిక ప్రతిపత్తిని ఉద్ఘాటించారు. సుప్రీంకోర్టేమో వీటన్నిటిని పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా తనబిరికాసమే సుప్రీం అన్నట్లుగా ఇప్పటివరకు వ్యవహరించింది. శాసనసభ - సుప్రీంకోర్టుమధ్యవచ్చిననంఘర్షణవేటికపై తీర్పుగలగేదెవరు? పార్లమెంటు పరిష్కరించగలగాలి: ఎవరిహక్కులు ఏమిటనేది రాజ్యాంగపరంగా అది నిర్దేశించాలి.

కౌన్సిల్‌ను పీకనొక్కాడు అవమానించాడు

సుప్రీంకోర్టుకంటే శాసనమండలిని అవమానించింది, దాని గొంతుకులిమి వేసింది తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము ముఖ్యమంత్రి ఎన్టీరామారావే. మార్చి 27 తేది చేర్మెను, సభ నిర్ణయాలు తనకు శిరోధార్యాలని కౌన్సిల్‌లో ప్రకటించాడు. ఆరోజు సాయంకాలం రామోజీరావు మళ్ళీ సుప్రీంకోర్టుకు కదలించి 28 తేది తనను కౌన్సిల్‌లో హాజరుపరచకుండా వుత్తరువుపొందింది, ఆవిషయం ఒక టాబు ద్వారా ముఖ్యమంత్రికి తెలియజేశారు. సభ నిర్ణయాన్ని అమలుజరుపుతానని ఆరోజు (27 తేది) ఉదయం హామీ యిచ్చిన ముఖ్యమంత్రి కనీసం చేర్మెను కూడా సంప్రదించకుండా, ఏ సుప్రీంకోర్టు అయితే కౌన్సిల్ అధికారంలో జోక్యం పెట్టుకున్నదో, ఈ విషయంలో ఆ కోర్టు సలహానే తీసుకోవలసిందిగా రాష్ట్రపతిని కోరుతూ ముఖ్యమంత్రి టెలెక్స్ సందేశం పంపాడు. 28 తేది ఆసందేశాన్ని కౌన్సిల్‌లో చదివారు. పోలీసు కమీషనర్ సభకు హాజరు పరచడానికి రామోజీరావుగారి ఈనాడు ఆఫీసుకు పోవడం, అరెస్టు చేస్తేతప్ప రావడానికి ఆయన నిరాకరించడం, చిత్తం అని కమీషనర్ విన్నహాయంగా తిరిగి రావడం, వాటికీయంగాజరిగిన కుట్రలు అందరూ దిగ్భ్రాంతిచెందడం జరిగిపోయింది. 28తేదీ ముఖ్యమంత్రివ్రాసిన జాబును కారుచేయవద్దని రాష్ట్రపతిని కోరుతూ కౌన్సిల్ తీర్మానించడం. 30 తేదీ ఉదయం శాసనసభచేత ముఖ్యమంత్రి తనచేతకు ప్రాణం పోయమని రాష్ట్రపతిని కోరుతూ తీర్మానింపచేసుకోవడం; కౌన్సిల్ పీకనొక్కుతూ ఆరోజే ప్రోరోగ్ చేయించివేయడం విచిత్ర కథలాసాగిపోయింది. ఒక్కవ్యక్తికోసం, అతని అధికారము నిలబెట్టడంకోసం పవిత్రమైన శాసనమండలిని అవమానించిన ముఖ్యమంత్రి రామారావు దేనికైనా సాహసించగలడని. ప్రజాస్వామ్యాన్ని వెన్నుపోటు పొడవడానికి వెనుకాడడని అందరూ ముక్కుమీద వ్రేలువేసుకున్నారు. 30 తేది కౌన్సిల్‌ను ప్రోరోగ్ చేయకుంటే రామోజీరావు సభకురప్పించడం మందలించబడడం, తాను సభాహక్కుల ధిక్కారాన్ని ఎదుర్కోవలసి రావడం జరగక తప్పదనే భయసందేహంలో ముఖ్యమంత్రి తిరస్కృత్యానికిపాల్పడి దానిని అమలుకోవడం జరిగింది.

ఆనాడు కాంగ్రెసు - ఈనాడు తెలుగుదేశం

రామోజీరావు మందలింపుకు గురికాకుండా కోర్టు రక్షణ లభిస్తుందో లేదో, అతను నేరస్థుడుగాకాకుండా వీరుడుగా బయటపడతాడో ఏమో ఈ దశలో చెప్పలేముకాని రామోజీరావు, రామారావు ఇద్దరూ కలసి రాజ్యాంగ సంక్షోభాన్ని సృష్టించారు. 'పెద్దం' గలరా అనేమాట సభాహక్కులకు భంగకరమా కాదా అనేది వేరే ప్రశ్న. హక్కులసంఘం, శాసనమండలిభంగకరమేననిరాసింహాలు, రామోజీరావు ఆ మాటలు వుపయోగించడంలో తనకు దురుద్దేశ్యంలేదని వ్రాస్తున్నాడు. అటువంటప్పుడు అదేమాట హక్కుల కమిటీ ముందుకుపోయి చెప్పడానికి అభ్యంతరమేమిటి? దురహంకారం తప్ప వరకంటే తాను పెద్ద! పోనీ ఈ రామోజీరావుగారు ఇదివరకు శాసనసభ హక్కులకమిటీ ముందు హాజరై క్షమాపణ చెప్పుకోలేదా అంటే, 1979 లో గుట్టుచప్పుడుకాకుండా ఆపని చేశాడు, అప్పటికి ఇప్పటికి తేడా ఏమిటంటే ఆనాడు అధికారంలోవున్నది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం; ఈనాడు అధికారంలో వుండేది తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం. అది ఆయన బిక్ష, దేశం! అంతకంటే ఇంకేమమకోగలం?

అన్నిపార్టీలూ ఒకటయ్యాయి

తాను తెలుగుదేశంపార్టీని బలపర్చాను కాబట్టి శాసనమండలి రద్దును సమర్థించాను కాబట్టి కాంగ్రెస్ మెజారిటీ గల కౌన్సిల్ తనమీద కక్షతో వ్యవహరించిందనే ఆయన ఆరోపణ అర్థంలేనిది. ఈవిషయంలో కౌన్సిల్‌లో ఒక్క కాంగ్రెసేకాదు, అన్నిపార్టీలు ఒకటయ్యాయి. హక్కుల సంఘంలో కాంగ్రెస్ సభ్యులేకాదు సిపిఐకి చెందిన పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు, బి. జె. పి. కి చెందిన వి రామారావుగారలుకూడావున్నారు. అటువంటప్పుడు కాంగ్రెసునే నిందించడం ఏమి న్యాయం?

అన్నిపత్రికలూ వ్రాశాయి

శాసనమండలి రద్దును సమర్థించినందుకు తనపైన ఈచర్య తీసుకున్నారని రామోజీరావుగారి రెండవ ఆరోపణ. శాసనమండలి రద్దును ఒక్క ఈనాడే కాదు, అనేక పత్రికలు సమర్థించాయి, ఈసమస్యమీద 'హిందూ' రెండు సంపాదకీయాలు వ్రాసింది. వారందరిమీద హక్కుల తీర్మానాలు లేవెందుకు? 1983 మార్చి 30 తేది 'ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్' సంపాదకీయంలో వ్రాసిన ఒకటిరెండు వాక్యాలు సభాహక్కులకు భంగకరమని శ్రీ కె. కేశయ్య ప్రభృతులు తెచ్చిన తీర్మానానికి సంబంధించి ఆపత్రిక రెసిడెంటు సంపాదకుడు శ్రీ జి. భార్గవ విచారం వ్యక్తం చేయడమే కాకుండా, పత్రికలోకూడా వ్రాశారు, అటువంటప్పుడు కౌన్సిల్ సభ్యులకు, చేర్మెనుకు, హక్కుల కమిటీకి రామోజీరావుగారు రాజకీయ దురుద్దేశాలు ఆపాదించడం దురుద్దేశపూర్వకమని చెప్పడం పొరపాటుకాదు.

హక్కుల సంఘానికి కక్ష వుండదు

సభాహక్కుల క్రోడీకరణ జరిగేవరకు, ఇప్పటి సాంప్రదాయాలను అంతరూ ఒద్దిక[illegible] తప్పదు; రామోజీరావుగారు బ్రహ్మాండమైన పత్రికాధ్యాపారిలేదా ప్రధానసంపాదకుడు కావచ్చు; కాని నిర్దేశకమైన సాంప్రదాయాలకు అతీతుడు కాదు, హక్కులసంఘం ఎప్పుడూ ఎవరివల్ల కక్షసాధించదు. సభకు పిలిపించి మందలించడం, పెజాబురిచెప్పుకుంటే, కోరినప్పుడు విచారం వ్యక్తంచేస్తే, అంత లేకో కథముగుస్తుంటుంది. 'ఇమేజ్'పైకి మీద కర్నూలులో ఒకసారి, హైదరాబాదులో రెండుమూడుసార్లు హక్కుల తీర్మానాలొచ్చాయి, సభ్యులనుకించపరచలేదు; ఆ వార్తలను వ్రాయలేదు, కాని శాసనసభ హక్కులకు భంగంకల్గించినట్లు భావించినపుడు విచారంవ్యక్తంచేయకుండా తప్పులేదనుకున్నాము; అవిధంగా చేశాము, శాసనమండలి చరిత్రలో ఒకే ఒకసారి సీతారామయ్య అనే ఎస్.ఐ.ని సభకు పిలిపించి మందలించడం జరిగింది. పండిట్ నెహ్రూకు ముఖ్యమైన 'బ్లిట్జ్' సంపాదకుడు ఆర్. కె. కరంజియా పార్లమెంటుకురప్పించబడి మందలించబడిన సాదృశ్యం ఒక్కటే వుంది.

అధికారానికి, పతనానికి ఆయనే కారకుడవుతాడా?

రామోజీరావుగారికి ఇవి తెలియదా? తెలుసు. కాని ఏదోబలము, ఏదో అండ ఆయన్ను గొప్పవ్యక్తిగా భావింపచేస్తున్నాయి, అందువల్లనే తెలుగుదేశాన్ని అధికారానికి తెచ్చిన రామోజీరావు దాని పతనానికికూడా కారకుడవుతాడేమోనని అందరూ సందేహిస్తున్నారు. ఈ సమస్య అటుకు ఏ రూపాన్ని పొందుతుందో చూడాలి. పత్రికా స్వేచ్ఛ ప్రతి పాత్రికేయుడికీ వూపిరి; కాని అది వ్యక్తిగత దురహంకారం కాకూడదు, రామోజీరావుగారు వ్రాసిన జాబుల పాఠాన్ని పాఠకులు చదవగలిగితే, పై రెంటిలో రెండవదాన్నే చూడగలుగుతారు.

WANTED

1. Computer Programmer/ Instructor (Basic/Cobol)
2. Steno-Cum-Typist.
3. Two Office Boys.

Apply immediately to.
ADVT. Box No. 354
C/o Zamin Ryot, Nellore-1

14-44 (దాప్ విత్తనములు)

103 రోజులలో పంటకు వచ్చు 14-44 (దాప్ వరి విత్తనములు) అమ్మకమునకు సిద్ధముగా వున్నవి.

వివరములకు
గొల్లకందుకూరు కృష్ణారెడ్డి.
[illegible] గ్రామము
లేక Phone No 5719. నెల్లూరు వారిని సంప్రదించండి.

2598 - విత్తనములు

మూడవ రేదిలేపి, [illegible] వృత్తమైన 2598 విత్తనములు అమ్మకమునకు కలవు

బి. ప్రకాశరావు
శ్రీనివాస ఫ్యాక్టరీ
ముత్తుకూరు

దోమ జిల్లా మునసబ్ కోర్టులో
O. S. No. 292/83

శ్రీ వాసవి ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్, (రిజిస్టర్డ్) దోమ —వాది

(2) K. వెంకటసుబ్బారెడ్డి, S/o రామకృష్ణారెడ్డి, యూవకొండ, దోమతాలూకా, (3) M నాగేంద్రగారు, S/o రామన్న, దోమ, దోమతాలూకా —ప్రతివాదులు

వాది ప్రాంసరి దావాకుమిత్తము 2 3 ప్రతివాదులైన మీరు పై కోర్టులో 21-4-84 న స్వయముగాగాని వకీలు ద్వారాగాని మీరు హాజరు కావలెనని యీ పబ్లిక్ ప్రకటన ద్వారా తెలుపడమైనది. మీరు రాకతప్పినచో మీపైలోకముందు దావా తీర్మానించబడును.

కోర్టువారి ఉత్తరవు మేరకు
—వి. శ్రీనివాసులు,
వాదితరపు అడ్వకేటు

జనవాణి
(8 పేజీ కొరవ)

వరేసరి. టౌనులో ఎక్కడ చూసినా ఈ బాధ ఎక్కువగానే ఉంది. జనానికి రాత్రిళ్ళు నిద్రపట్టడంలేదు అదలుండి దీన్ని అశ్రద్ధచేస్తే మలేరియా, బోద కాలు లాంటివి వ్యాపించే ప్రమాదం కూడా ఉంది.

అందువల్ల మునిసిపాలిటీ అధికారులు శ్రద్ధ తీసుకొని డి. డి. టి. లాంటి మందులద్వారా దోమల నిర్మూలనా కార్యక్రమం చేపట్టారని ఆశిస్తాను. కౌన్సిలర్ మహాశయులకు ఇట్లాంటిమంచివిషయాలు పట్టేట్లులేదు.

నెల్లూరు —ఎస్. ప్రవీణ్ కుమార్

పంచాంగం

పండుగలు

తే 10-4-1984 ది మంగళవారము శ్రీరామనవమి,
తే 13-4-1984 ది శుక్రవారము అరవ సంవత్సరాది.

అశ్వినికార్తె

తే 13-4-84 ది శుక్రవారము పగలు 8 గంటలకు అశ్వినికార్తె ప్రవేశము.

ఏప్రెల్ తిథులు

7 శని షష్ఠి రా. 7.37 గం ల.
8 ఆది సప్తమి సా. 6.27 గం. ల.
9 సోమ అష్టమి సా. 5.25 గం. ల.
10 మంగళ నవమి ప. 2 55 గం. ల.
11 బుధ దశమి ప. 12.47 గం. ల.
12 గురు ఏకాదశి ప. 1 .31 గం. ల.
13 శుక్ర ద్వాదశి ఉ. 8.5 గం. ల.
త్రయోదశి తె 5.37 గం. ల.

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

జమీన్‌రైతు చందా
సంవత్సరం చందా 40-00
ఆరునెలలకు .. 20-00

'దర్శక నంది' జంధ్యాల

అందమైన అమ్మాయిని చూస్తే బొమ్మలు వేస్తేవాళ్ళు

దాన్ని బొమ్మల్లాంటి అమ్మాయిల జంధ్యాల సినిమాల్లో గొప్పగా కన్పిస్తుంటారు. కన్పిస్తుంటారు.

దర్శక జంధ్యాల వినోదానికి మాత్రం ఏమి తక్కువ లేకుండా వినోదంతోపాటు, అందరూ ఏకగ్రీవంగా ఈ హాస్యమాత్రం ప్రత్యేకంగా చెప్తారు.

కాలాపుండి చాలా సినిమాల్లో ప్రకృతిని జంధ్యాల చూపాడు చిత్రించాడు. కానీ జంధ్యాల్లా నటింపజేసినవాళ్ళు లేరు. ప్రకృతిమధ్య ఫ్రేమ్‌ల్లో అల్లినవాళ్ళు అరుదు. ఆయన సినిమాల్లో ప్రకృతి సౌందర్యం మనసుకు హాయిగా తోస్తుంది, మనల్ని కవ్విస్తుంది. సహజంగా కదలాడుతూ ముగ్ధం చేస్తుంది.

ఇంతేనా! కాదు, జీవనరస్తారోంచి పిచ్చిలో ఇరుక్కున్న పాత్రల బొమ్మల కొలువు అయిన చిత్రం, చూస్తున్న ది సినిమా అనిపించకుండా సంఘటనల్లోని వ్యక్తులందర్కీ మనం తిరగాడుతున్న అనుభూతి. అందుకని మంచి దర్శకుడు అంటే చాలా మంచి అభినందనలు.

అన్ని సినిమాల్లోనూ ఈ లక్షణాలు ఉన్నాయని అనలేము. కొన్ని సినిమాల్లో లేకపోవడానికి కారణం ఆయన తప్పు కాదు.

జీవితంలో ఎగుడుదిగుడులున్నట్లే కళాసృజనలోను అలాంటివి తప్పవు. కళాసృజన అంటే సినిమా సృష్టి

—కొనసా 11 పేజీలో

నంది అవార్డులు-
మన హీరోలకు గుణపాఠం!

యడవల్లి హరిప్రసాద్

మద్రాసు సినీ విలేఖరి

ప్రభుత్వం వారిచ్చే అవార్డులూ ఏ రంగానికి చెందినవైనా తరచూ వాదవివాదాల్లో చిక్కుకోవటం మామూలు. నంది అవార్డుల విషయంలో మినహాయింపేమీ కాదు, అప్పట్లో చాలా మాటలు

'నంది' అవార్డులకూ కొందరు ప్రస్తావిస్తుంటేవాళ్ళు సినీ మీడియం గురించి ప్రేక్షకులకు గురించి; అమాట కొత్తే సామాజిక గమనం, సంస్కృతి వ్యవహారం, జీవనపోరాటంతో ఏ మాత్రం సంబంధంలేని 'గొప్ప' వాళ్ళని కమిటీ సభ్యులుగా నియమించటం దాన్ని కారణం వాళ్ళద్వారా తమ అభిమతాన్ని పలికినవారు తీర్చుకోవటం 'లోకారణం'.

అయితే ఈసారి చాలామేరకు. అందు రెండు రెండున్నర అంకాల్ని మినహాయిస్తే అవార్డుల కమిటీ నిర్ణయం సమంజసంగా వుంది. పత్రికలలోగూడా భిన్న వాదనలు లేవు. కొన్ని శిబిరాల్లోతప్ప. ఆ శిబిరాల్లోకూడా అన్ని అవార్డులపై అపహాస్యం లేదు. తెలుగులో మగ'హీరో' లేనేలేదా ఉత్తమనటుడి అవార్డు అందుకునేందుకు అన్న మిత్రుడి బాధ అర్థం కానిదేమీకాదు. తెలుగు హీరోల శక్తి సామర్థ్యాల గురించి ఎవరైనా మరొకమాటంటే బాధేస్తుంది. అయితే వాటిని వెలికితీసే పాత్రలు కథల్లో వుండటం లేదు. అందుకు వాళ్ళేం చేయాలి! కనకత్తు ఆరోగ్యానికి మంచిదంటున్నారు గాబట్టి ఈలోగా అట్లాంటి కసరత్తుకి అవకాశమిచ్చే పాత్రల్నే ధరిస్తున్నారు. వందమంది రౌడీలతో అయిదునందల మీటర్ల పరుగు పోరాడినా

క్రాపు చెదరని హీరోయిజం మనది. ఈ రోజుల్లో పాతికేళ్ళకే జుట్టు చాలా మేరకు నెరుస్తున్నది. యాభై ఏళ్ళ పాత్రలకిగూడా జుట్టు నెరవకూడదు; మరింత నల్లగా నిగనిగలాడుతుండాలి. పాత్రపరంగా తాము అని కూడదు అలనటపాత్రకివుండకూడదు. అదెప్పుడూ

—కొనసా 11 పేజీలో

ఆహా! ఏమి రసవత్తర భంగిమ!

రోహిణి అని మొన్నొచ్చిన 'దేవత'కి హిందీరూపం అందుకు చెందిన ఒక పోర్‌షీట్ పోస్టర్ హాలీవుడ్‌లోగూడా పోటీలో నెగ్గుకరాగలదు.

పొందెంపులాంటి డ్రెస్‌లో జితేంద్ర! రెండుపాదాలూ, అరచేతులు భూమిపై ఆనుంటాయి, అతని మిగతాశరీరం నేలని తాకకుండా కాస్త ఎత్తుగా గాల్లోవుంది, ఎర్రటి ఎరుపుచీరని లోపలిగా బిగించేసి మోకాళ్ళవరకు వనకన్యలావున్న శ్రీదేవి.

అతని మోకాళ్ళకి మోకాళ్ళు తొడలు తొడలు ఎదకి వక్షోజాలు! ఈమధ్యలో ఎక్కడా ఖాళీలేదు; అంతలా అతుక్కుపోయున్నది శ్రీదేవి. ఇలాంటి భంగిమని పురుషాయితంఅన్నారు వాత్స్యాయనుడు.

చిత్రంలో ఈ సన్నివేశం ఒకపాటకి సంబంధించింది. చుట్టూ సగిషీకుండలున్నాయి, వాళ్ళిద్దర్లో ఎవరు ఎటుకదిలినా... దర్శకశాస్త్రం రాఘవేంద్రరావు గారికి ఇలాంటి పాటల్నెలా చిత్రీకరించాలో ప్రేక్షకుల్నెలా ముగ్ధుల్ని చేయాలో తెలుసుగనుక అసన్నివేశం మామూలుగామాత్రం వుండదు.

ఇంతగా ఎందుకు వివరించాల్సి వచ్చిందంటే ఇదో అసభ్య అశ్లీల సన్నివేశమంటూ విశేషణాలతో విమర్శించేందుకు కాదు. అవిధంగా దానికి ముఖ్యంగా

—కొనసా 10 పేజీలో

స్పష్టమైన అవగాహన ఉంది-
కానీ స్పష్టంగా చెప్పలేకపోయారు!

రంగుల కల

చిత్రసమీక్ష

స్పష్టమైన అవగాహన, సామాజిక నిబద్ధతవున్నాయి 'రంగులకల'లో. కానీ చెప్పదలచుకొన్న దేమిటో, దాని ప్రయోజనం ఏమిటో దర్శకుడు బి. నరసింగరావుకు చాలాస్పష్టంగా తెలుసు. ఐతే తాను చెప్పదలచింది అంత స్పష్టంగా తెరమీదికి తీసుకురాలేకపోయారు. అదొక్కటేలోపం 'రంగులకల'లో.

ఈనాటి సామాజిక పరిస్థితులలో కళాకారుడి కర్తవ్యం ఏమిటి, గమ్యం ఎటు అతను ఎవరివైపు నిలబడాలి. ఇదీ 'రంగులకల' ఇతివృత్తం. జీవితం మీద ఒక స్పష్టమైన అభిప్రాయంలేని రవి తనచుట్టూ వరచుకొనివున్న సామాజిక పరిస్థితులతో ప్రభావితుడై, చైతన్యవంతుడై, తన చిత్రకళ ఏ సామాజిక ప్రయోజనానికి అంకితంకావాలో తెలుసుకోవడం. చిత్రకారుడుగా తన సామాజిక బాధ్యతను గుర్తించడం ఈ చిత్రంలో కథావస్తువు. ఆధునిక చిత్రకళ పేరిట పెరిగిపోతున్న వ్యామోహంలో కొట్టుకుపోతున్న నాగరిక వర్గాలొకవైపు.

బ్రతుకు గడవడంకోసం వ్యాపారస్తాయికి దిగజారిన చిత్ర 'కళ' మరొకవైపు. వస్తువు ఈ రెండు దోచుకుంటున్న వ్యక్తుల్ని ఎదురిన్చి కూడా నిర్ణయించుకోలేని చిత్రకారుడు రవి. దేనికీ అతడు ఒకకవాటికి వస్తువది.

జీవితం ఒక రంగులకలగా కనబడుతుంటే. ఐతే మరోవైపు జీవిత కాఠిన్యాలు ఆ కలను కరిగిస్తాయి. ఈ పుర్జరంకోసం దిగిపోతున్న రవి ఒకదశలో సహజంగానే పెరిగిపోతున్న నాగరికతా వ్యామోహంవైపు కొద్దిగా ఆకర్షితుడవుతాడు. కాని అంతలోనే అతనచుట్టూ వున్న సమాజం అతన్ని మేల్కొల్పుతుంది! క్రమంగా అతను అవ్యక్తస్థితి నుంచి బయటపడతాడు. కష్టజీవుల బ్రతుకుల్ని ప్రతిబింబించడమే చిత్రకారుడుగా

—కొనసా 10 పేజీలో

తెలుపులో అన్నిటిని మించిన తెలుపు

సాటిలేని తెలుపు

నెరోలాక్ అల్ట్రావైట్

డిస్ట్రిబ్యూటర్స్

శ్రీ వెంకటరమణా పెయింట్ స్టోర్సు

ఫోను నెంబరు 5308 సంతపేట నెల్లూరు

అయస్కాంత చికిత్స

రక్తపుపోటు (High & Low) ఉబ్బసము (Asthma)

మరియు దీర్ఘకాలపు నడుమునొప్పులు, మోకాళ్ళనొప్పులకు

అయస్కాంత చికిత్సచేయబడును.

డా॥ నాగేశ్వరరావు, M.B.B.S.

వెంకటసుబ్బయ్య కంటి వైద్యశాల,

సుబేదారుపేటరోడ్డు-నెల్లూరు-1

SECURITY TO THE FEMALE WORLD

Feel Free
Comfort
and
Healthy
USE
"ROSY"
SANITARY
NAPKINS

"ROSY" Means Security

"ROSY" Helps you in your Troublesome Days

A Product of B. V. Brothers Pharmaceuticals

ఖాళీస్థలం అమ్మబడును

113 అంకణముల ఖాళీస్థలం క్రొత్తహాలు తూర్పున ఉన్నది అమ్మబడును

కలవండి:

పచ్చవ వెంకట కొండయ్య

సున్నపు గామగ (క్రొత్తహాలు ప్రక్కన)

నెల్లూరు.

అథరైజుడు డీలర్:

సాయినాథ్ & కంపెని

ESTD. 1939 నెల్లూరు ఫోన్: 5078

హెచ్చరిక

వడమలపేట మండలం గ్రామము పొరంబూరు కాలువ వాస్తవ్యులు (1) దేవినేని రామయ్య, దేవినేని వెంకట సుబ్బయ్య, దేవినేని వెంకటయ్యలు కలసి తెల్లకాగితముల రిజిస్టరు వ్రాయించుకొనుటకై నన్ను బెదిరించి, 2.4.84 తేదీ ఉదయం షుమారు 8 గంటలప్పుడు వాటిపై సంతకములు తీసుకొన్నారు. వాటితో ఏమి చేసినను చెల్లనేరవని హెచ్చరించడమైనది.

ఇట్లు
దేవినేని వీరాస్వామి

లినోలియం నేలపై

వాల్ పేపరు, గోడలకు వాడిన మీ గృహాలు సుందరము, రమణీయము, ఆహ్లాదముగా ఉండును.

గుప్తా ఏజన్సీస్

ట్రంకురోడు; నెల్లూరు
ఫోన్స్: 3421, 4553, 4060

మన్నికైన ఎక్స్‌రే ఫ్యాబ్రిక్స్, ఫర్నిషింగ్ క్లాత్, రెక్సిన్ కంపెనీ ఫోర్స్, జెరాక్స్ కాపీలకు

శ్రీ కాళహస్తి ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టు
ఒ. పి. నెం. 6/84

అలూరు లోవాని, అలూరు సుగుణ (మైనర్) Rep by mother and guardian అలూరు లోవాని — పిటిషనర్లు

Vs

Nil — రెస్పాండెంట్లు

ప్రకటన

ఇందుమూలముగా తెలియచేయునదేమనగా శ్రీ కాళహస్తి ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్ట్ మున్సిఫ్ వారి కోర్టులో సక్సెషన్ సర్టిఫికేట్లు కొరకై పిటిషనర్లు వేసిన పిటిషను 24.4.84 ఉదయం 11 గం విచారణకుగాను వాయిదా వేసియున్నారు. అభ్యంతరము తెలుపగోరువారు సదరి కోర్టులో వాయిదా నాటికి హాజరై తమ అభ్యంతరములు తెలుపుకొనవచ్చును. లేనిచో వారి పరోక్షమున తీర్మానించబడును.

S.M.K. మస్తాన్‌స్వామి గురుకుల్
అడ్వకేట్.

గూడూరు సత్రం

(4 వ పేజీ కొరవ

...గే వంశం ఆస్తిపాస్తులు కూడా నను కూర్చి పెట్టిపోయారా వర్మ. మూర్తి గూడూరు కలిగా వెన్నూరులో 20 ఎకరాల మాగాణి, 32 ఎకరాల మెట్ట; కంచలి గ్రామంలో 18 ఎకరాల మాగాణి, 70 ఎకరాల మెట్ట.... ఆశ్చర్యంగా వుందా? అప్పుడు; ఆ రోజుల్లో నాకు మొత్తం 38 ఎకరాల మాగాణి, 102 ఎకరాల మెట్ట వుండేవి. ఆరోజుల మాటెందుకుగాని, ఈ రోజుల్లో వాటి విలువ ఎన్ని లక్షలుంటుందో మీరే లెక్కకట్టి చెప్పండి. ఎంత లేదన్నా పదిహేను లక్షల రూపాయల ఆస్తిపాస్తులు నాకు సంక్రమింపచేసిపోయారా తల్లులు; పైగా అప్పట్లో రూ 200లు ఖరీదు చేసే పాత్రసామాను కూడా కొని పెట్టి పోయారంటే వారిది ఎంత విశాల గుణమో చూడండి; యాత్రికులు వంటావార్పు చేసుకోవాలంటే పాత్రసామాను ఉండాలికదా! అంతవరకు ముందుచూపుగా ఏర్పాట్లు చేసిపోయారా ధర్మతల్లులు.

"1909 సెప్టెంబరు 21 తేదీన ఏకోవం వారొక ట్రస్టు సత్రం కూడా రాసి రిజిస్టరు చేసిపెట్టారు. కంచి, కాళహస్తి, తిరుపతి తదితర పుణ్యక్షేత్రాలను దర్శించే యాత్రికుల సౌకర్యార్థం కాను సత్రం నిర్మించి, వారు వంటలు చేసుకొనేందుకు పాత్ర సామాను యిస్తూ, సత్రాన్ని తామే స్వయంగా నిర్వహిస్తూ వచ్చారు; తమ మరణానంతరం సత్రాన్ని సక్రమంగా నడిపేందుకు వీలుగా కొంత స్థిరాస్తి కూడా ఏర్పరచినామని వారా సత్రంలో పేర్కొన్నారు. ఐదుమందితో ట్రస్టు బోర్డును కూడా అందులోనే ఏర్పాటుచేశారు. చెన్నూరుకు చెందిన ఇద్దరు రెడ్లు, ఒక బ్రాహ్మణుడు, మరొక తుంగ పాలెం రెడ్డి, ఇంకొక గూడూరు ఆది వెలమ — వీరు సభ్యులు. ఈ ట్రస్టీల్లో ఎవరు విరమించుకున్నా, లేక ఎవరైనా చనిపోయినా ఆ ఖాళీ నెట్లా భర్తీ చేయాల్సింది కూడా సత్రంలో పేర్కొన్నారు; వారి విధులను కూడా స్పష్టంగా రాసిపెట్టారు. నా స్థిరాస్తులో వచ్చే ఆదాయాన్ని ఏ విధంగా ఖర్చుచేయాల్సిందీ కూడా వకరువుంటిగా రాశారు. నా ఆస్తిపాస్తులు ఏ మాత్రం దుర్వినియోగం కాకుండా వుండే విధంగా చాలా జాగ్రత్తగా ఈ దానపత్రం రాసి పెట్టారు.

"ఐనా ఏమిలాభం? ఆ అక్కచెల్లెళ్ళు ఏదైతే జరగాలనుకున్నారో అదే జరగలేదు; ఏదైతే జరగకూడదనుకొన్నారో అదే జరిగింది.

"ట్రస్టు పత్రం రిజిస్టరైన మందరేన్న — 1910 లో — ఒకతల్లి కన్నుమూసింది, తర్వాత 1922 లో మరొకామె మరణించింది. మా తల్లులు బతికున్నంతకాలం నా పోషణకేమీ లోటులేకుండా సుఖంగానే గడచిపోయింది, వాళ్ళిద్దరూ రాలిపోవడంతో నా కష్టాలు ప్రారంభమయ్యాయి. ట్రస్టుపత్రంలో పేర్కొన్నవారొక్కొక్కరే పోయారు. 1932 తర్వాత ట్రస్టు ఆస్తులపై పెత్తనంచేసిన బత్తిన సుబ్బరామరెడ్డి 1948 లో చనిపోయారు. ఆ తర్వాత ఆయన కుమారుడు బత్తిన రామశేషారెడ్డి పెత్తనానికి వచ్చారు, అప్పట్నుంచి ట్రస్టీలెవరో, వారేమి చేస్తున్నారో నాకు తెలిపిందికాదు. అసలెవ్వరూ నా మాటే పట్టించుకున్నట్టుండేదికాదు, అంతా రామశేషారెడ్డి పెత్తనంకిందనే సాగిపోయేది. పొలాల్లో ఎంత ఆదాయం వచ్చేదో అది ఏవిధంగా ఖర్చయ్యేదో ఏమీ నాకు తెలిసేదికాదు.

"క్రమంగా వసతులన్నీ క్షీణించి పోయాయి, పెంకు లెగిరిపోతే వేయించే వాళ్ళు లేరు; గోడకూలిపోతే కట్టించేవారు లేరు; సున్నం రాలిపోతే కొట్టించేవారు లేరు, చిమ్మేవారు లేరు, కడిగించేవారు లేరు, ఆలనాపాలనా చూసేవారు లేరు. నా ఆస్తుల మూలంగా దర్జాగా అనుభవిస్తున్నారు. ఎవరెవరు ఎంతెంత స్వాహా చేసేశారో నాకు తెలియదు; ఈ యాభై ఏళ్ళలో ఎన్నిలక్షలు; కోట్లు ఆర్జించుకున్నారో ఆ భగవంతుడికే తెలియాలి. దాపరాను నన్ను గురించి పట్టించుకునే వారే లేకపోయారు. నా ఆస్తులు దిగమింగారు, నన్ను మాత్రం వస్తల్లో పెట్టారు. నా ఆరోగ్యం క్షీణించింది; చిక్కి శల్యమయ్యాను, 'సత్రం' అన్న పేరు ఎప్పుడో పోయింది; దెయ్యాల కొంపగా తయారయ్యాను. దారినపొయ్యే దానయ్యలకు దిక్కుగా ఉన్నాను. ఇంకా చెప్పాలంటే సనికిమాలిన పనులకూ నేనే నెలవు అయ్యాను. ఒకప్పుడు నన్ను చూసి గూడూరు మురిసిపోయేది; ఇప్పుడు చీదరించుకుంటుంది.

"ఇటీవల కొంతమంది ధర్మాత్ములు నన్ను ఈ ట్రస్టీల బారినుంచి కాపాడడానికి పూనుకొన్నారు. రిటైర్డ్ తాసిల్దారు పల్లటూరు కొండయ్య నాయుడుగారు నాకోసం హైకోర్టుదాకా పోరాడారు. నా పరిస్థితి బాగుపర్చాలి; నన్ను సద్వినియోగించే ధర్మసంస్థగా రూపొందించాలని ఆయన తాపత్రయం. ఐతే ఆయనొక్కడు ఎంతకాలం పోరాడగలడు? ధర్మాదాయశాఖవారంటే, వారు మా ట్రస్టీ స్వాములతో చేయి కలిపి నాకు అన్యాయమే చేస్తున్నారు.

"అసలు లయన్స్ క్లబ్ వారు ముందుకొచ్చారు — ఏదో మంచి చేయాలని, కానీ వీలుకాలేదు, నా తలరాత ఇట్లావుంటే ఎవరు మాత్రం ఏమిచేయగలరు? ఇప్పుడు అందరూ విరమించుకొన్నారు. మా ధర్మకర్తలది ఆడింది ఆట పాడింది పాట అయింది.

"నా బ్రతుకిట్లా తెల్లారింది. లక్షల ఆస్తి వుండీ నాకీ దరిద్రం తప్పలేదు! ఈ శోకం తప్పలేదు. నా ఆస్తులను మెక్కి, నన్నిట్లా అవస్థలపాల్జేస్తున్న ఆసాములు సమాజంలో పెద్ద మనుషులుగా చెలామణి అవుతున్నారు.

"ఇదీ నా కథ. ఇంకెన్నాళ్ళో బ్రతుకను. రేపో మాపో కూలిపోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. నేనుపోతే, ఇక ఆ ధర్మకర్తలు నా ఆస్తిపాస్తుల్ని పూర్తిగా దిగమింగేయడం ఖాయం. వెబ్బయ్యయిదేళ్ళనాడు ఆ తల్లిని తల్లులు గొప్ప మనస్సుతో, గొప్ప ఆశయంతో ఇంత ప్రజోపయోగకరమైన సత్కార్యం చేసిపోతే, దాన్ని ఈ నాటివారి పెద్ద మనుషులిట్లా అరగదీసి తమ బొజ్జలు పెంచుకొంటున్నారు. ఐనా అడిగే నాథుడులేడు ఈనాటి రాజ్యంలో!

"ఈనాడు సత్రాల అవసరం లేకపోవచ్చు, కానీ నా ఆస్తిపాస్తుల మాటేమిటి? అవి పరాధీనమై, పరాయి భవంలో వుంటే, ఇంత గూడూరు పట్టణంలో ఒక్కరూ పల్లెత్తుమాట అనరేం? పోనీండి; అవి నాకోసమే కానక్కర్లేదు, వాటిని అమ్మి మరేదైనా మంచిపని చేయమనండి, ఒక మంచి హాస్పిటల్ కట్టించమనండి; మంచి విద్యాసంస్థ పెట్టించమనండి. నా తల్లుల పేర్లు శాశ్వతంగా వుండేట్టు! ఇప్పుడున్నవాళ్ళు ఇన్ని లక్షల ఆస్తి సమాజానికి ఇచ్చిపోయినా, వారు పేరు లేకుండాపోయిందే! ఇంతకన్నా అన్యాయం మరొకటుంటుందా?

"వన్నిట్లా రాలిపోనీండి,, ఏమిపర్వాలేదు, కానీ నా తల్లులిద్దరూ — అనురకంపర్యంలేని పట్టింపు దీపంపెట్టి దణ్ణంపెట్టుకోవలసిన త్యాగమూర్తులు, వాళ్ళ పేరు ఈ గూడూరులో శాశ్వతంగా నిలిచిపోయేట్టుగా వాళ్ళ ఆస్తిపాస్తులను ఒక మంచిపనికి వినియోగించండి. అదే నా ఆఖరు కోరిక."

చిత్రసమీక్ష

(9 వ పేజీ కొరవ)

తన కర్తవ్యం అని గుర్తించగలుగాడు. అంతవరకు వచ్చిన రవికి, సూర్యారావు మరణంవల్ల తాను ఏపరిప్రయోజనంకోసం తన చిత్రకళను అంకితంచేయాలో అర్థమవుతుంది. సూర్యారావు కార్మికపోరాటంలో పాలిసుకాన్నంత బలైన కార్మిక నాయకుడు. అతని మరణం రవిని విప్లవమార్గానికి చేరుస్తుంది. చిత్రకారుడుగా స్పష్టమైన శాస్త్రీయమైన సామాజిక విశ్లేషణ రవికి అలవడుతుంది.

రవి మానసిక స్థితిని, సంఘర్షణను, పరిణామక్రమాన్ని దర్శకుడు చక్కగా విశ్లేషించి స్థాపించగల్గాడు. జీవితంపై స్థిరమైన అభిప్రాయాలంటూ లేనిస్థితి నుంచి క్రమంగా పెరుగుతూ, అప్పుడప్పుడు స్వాప్నికజగత్తులో అడుగుపెడుతున్నా తిరిగి వాస్తవ జీవితంలోకి వస్తూ చైతన్యవంతుడైన రవిని బాగా చిత్రీకరించారు.

ఐతే ఇది ఒకపాత్ర వ్యక్తిత్వానికి సంబంధించిన కథావస్తువు కానందువల్ల మొత్తం చిత్రం ఆ వ్యక్తికోణంనుంచి మాత్రమే సాగివుండాలి. అతను ఏ వ్యక్తుల్ని ఏ సంఘటన్ని చూసి ప్రభావితుడవుతున్నాడో, అవిమాత్రమే చిత్రంలో వుండాలి; అతనికి సంబంధించని సన్నివేశాలను చూపివుండకూడదు. ఉదాహరణకు కమర్షియల్ ఆర్టిస్టు కుటుంబసన్నివేశాలు, అతను సైకిల్ రిపేరుచేసే కుర్రవాడితో సంభాషణ, రవి ఎదురింట్లోని తాగుబోతు సన్నివేశాలు — ఇవన్నీ రవి చూడనివి. తాగుబోతువాని భార్యపై ఇంటి యజమాని కన్నేసిన సన్నివేశంవుంది, అదీ రవిచూడలేదు. అట్లాగే ఆధునిక చిత్రకారుడికి సంబంధించిన కొన్ని సన్నివేశాలతోను, పత్రికా కార్యాలయంలో సంపాదకుడికి, ఉపసంపాదకుడికి మధ్య జరిగిన సంభాషణతోనూ రవికి ప్రత్యక్ష సంబంధంలేదు, ఒక చిత్రకారుడుగా రవి స్తబ్ధతనుంచి చైతన్యానికి, అవ్యక్తస్థితి నుంచి ఆశయ నిబద్ధతకు సాగించిన ప్రయాణంలో అతనిని ఏపరిస్థితులు ప్రభావితంచేశాయో అవి మాత్రమే చూపిస్తుండాలి, కానీ ఇతరపాత్రలను స్థాపించడంకోసం రవికి సంబంధించని సన్నివేశాలను కల్పించకూడదు.

పోతే, తాగుబోతువాడి భార్యను యింటి యజమాని బలాత్కరించబోయిన సన్నివేశం ఉంది, అదికూడా చిత్రానికి అనవసరమేనేమో! తనకులొంగనికారణంగానే ఇంటి యజమాని ఆమెను ఇల్లు ఖాళీ చేయించినట్టు చూపాల్సిన అవసరంలేదు; భర్తచావుతో ఆమె అనాథ అయింది, ఇక ఆమె సిటీ లో దుర్గ ఉండ్డలేరు కాబట్టి యింటి యజమాని ఆమెను వీథిపాల్జేసినట్టు చూపివున్నారు. ఆమెను యజమాని బలాత్కరించబోయినట్టున్న దృశ్యం రవి చూడలేదుగనుక దాన్ని చిత్రంలో చూపివుండకూడదు. మొత్తంమీద ఈ చిత్రానికి రవి కన్ను కెమెరా అయివుంటే బాగుండేది.

ఈ ఒక్క లోపంతప్ప, చిత్రమంతా అవగాహనతో సాగింది. ముగింపు అర్థవంతంగా ఉంది. గద్దర్ పాటలు ఉత్తేజకరంగా ఉన్నాయి. దేవర్షిగీతం సందర్భోచితంగాను, సన్నివేశాలకు బలం ఇచ్చేట్టూ ఉంది. కెమెరా చాలా బాగుంది. సంభాషణలు మరికొంత సహజంగా ఉంటే బాగుండేది. అక్కడక్కడా కృతకత్వం ఉంది.

అందరూ బాగానటించారు. తాగుబోతు వాడి భార్యగా శకుంతల బాగావహజంగా నటించింది. నటించడంకాదు; ఆమె ఆ పాత్రలో జీవించిందా అనిపించింది. నరసింగరావుకూడా బాగున్నాడు. కానీ అతని సంభాషణోచ్చారణలో అంత స్పష్టతలేకపోవడం లోపంగా ఉంది.

మొత్తంమీద కొన్నిలోపాలున్నా, 'రంగులకల' మంచిచిత్రం. అది ఒక చిత్రకారుని కర్తవ్యాన్ని ఆశయనిబద్ధతనే కాదు; సినిమాకళ, దానితోపాటు మొత్తం కళారంగం, కళాకారులు, రచయితలు — అందరూ ఏ ఆశయానికి నిబద్ధులు కావాలో ఏ సామాజికవర్గానికి అండగా నిలవాలో తెలియజేస్తుంది.

— గోపి

రసవత్తర భంగిమ

(9 వ పేజీ కొరవ)

యువతను చెడిపోతున్నారని చెప్పేందుకూకాదు. నేను యిలాంటి కబుర్లు చెప్పటం వృథా!

కాకుంటే సెక్స్ అంటే స్వతహాగా చీదరించుకునే ఒక డైరెక్టర్ అమర్త్య ఒక అగ్రనటిని కొంచెం ఆకర్షణీయంగా పాదాల్ని కదిలించమన్నాడు. అందుకు ఆమె.

"నన్ను సిల్క్‌స్మితలా సెక్స్ చూపమంటారా?" అంటూ మేకప్ రూమ్‌లోకి వెళ్ళిపోయింది.

సహజంగా కవితపాలిపాత్రలు చిక్కినా నేరుచేసే కైపుడ్యాన్స్‌లు చేయరు — స్మిత అనూరాధ మరొకరు ఇంకొక్కరూను. కాని వాళ్ళనలాగే గుర్తించారు, అందుకే వాడుకుంటున్నారు. కానీ పాత్ర కోరకపోయినా నెం. 1 స్థానానికై జరిపే తంత్రాంగంలో పోటాపోటీగా హీరోలంకి మోకాళ్ళకి తమఎదని పొత్తికడుపు దర్శించే హీరోయిన్లనేమనాలి?

కనుక మొత్తంమీద, లేక బ్రతుకు తెరువు అయినప్పుడు అశ్లీలంచావద్దు వరవించాకూడదు, అంతా రసాత్మకం అంతే అంతే!

FOR RELIABLE

Phone: 5725

TV SERVICE

COLOUR - BLACK & WHITE

CONTACT :

Digital Data Corporation

POLICE OFFICE ROAD

NELLORE-524 003

సూళ్లూరుపేట కాలేజి

[illegible]

జంధ్యాల

[illegible]

నంది అవార్డులు

[illegible]

ఉతుకులో ఎంతో జాగ్రత్త...
అది సన్‌లైట్ సున్నితమైన తీరు.

SUNLIGHT Soap

మచ్చలేని పరిశుభ్రమైన ఉతుకుకోసం మీ బట్టల్ని బాదనక్కర్లేదు.
ఆ పని శుద్ధమైన సన్‌లైట్‌కు అప్పగించండి. శుద్ధమైన సన్‌లైట్
తన సున్నితమైన తీరులో మీ బట్టల్ని శ్రద్ధగా ఉతుకుతుంది.
మీ చేతులకు ఏ విధంగానూ హాని కలిగించదు కూడా.
మీ తెల్ల బట్టలూ, రంగు బట్టలూ, మరింత కాంతివంతంగా,
మీరు గర్వించేలా తయారౌతాయి — సన్‌లైట్‌తో.
ఇక నుండి శుద్ధమైన సబ్బే వాడండి,
మీ బట్టల పట్ల సున్నితంగా ఉండండి.

బట్టలెంతో సురక్షితం, అది సన్‌లైట్ ఉతుకులోని అద్భుతం.

స్టోన్‌హౌస్‌దొర (2 వ పేజి కొరవ)

అంటున్నారు.

"....యీ దొరవారు వస్తేకరీజయిచ్చే విషయంలో ముఖ్యంగా మేమువారిలో పేదవాండ్లను వారివారి స్థితిని కనిపెట్టి రక్తిని విచారించిన్ని. శ్రీ దొర గ మ ఆ యస్తాప్లంటాడుగాని విసాదాన్ని చేవనే హేతువులచే రక్తులకు వసతు కాకపోవ తమ చేయకాబట్టి అందువల్ల విస్తారం మంది వస్తైకవారం యెల్లప్పుడు యీన్యాయప్రవర్తనను అవలంబించి కన్నే రిలో కనిపెట్టుకొని వుంటున్నారు".

కిరాకిస్తు గుర్తి కుంటిపిర స్టోన్ హవుస్ దొర అపారమైన దయామూర్తి వాడట.

"నెల్లూరులో అనేకమంది కండ్లు కానరేకుంటామన్ను వింటు ఆశక్తముగా వున్నా పేదంగాను వుండేవాళ్ళకుండు యీ స్టోన్‌హవుసు దొరగారు స్వతంత్ర్యంగా వుంచి తన స్వంతద్రవ్యములో మంచి వ్యయవకస్తు యన్నటికి తనపేరు ప్రతిష్టంగా స్థాపకం వుండేటాగున నంర కీట చేయుస్తువున్నారుగనుక "అయ్యో యిదిటకగారు" యిది యెటువంటి సహాయమో యీ కార్యము దాయకమువల్ల వారి హృదయం యెటాగంటి వత్సల్యతావం కలిగినది అయునదిన్ని యోచించుమా".

ఆయన న్యాయదృష్టికి పేదధనికులనే భేదాలందేవికావని; ఏ విషయాన్నయినా నిష్పక్షపాతంగా నిర్ణయిస్తుం దేవార ని అంటూ—"వర్తకులు కయితుఖ పేద వాండ్లు వగయిరాలు యేమి రివిన్యూ పోలి యుసు హయికి కలాం వగయిరా విషయ ములలో యేవంగతిలో యీ దొర వారి యెదుట పిర్యాదు చేసినప్పటికి లాగ్యవం తుడు దరిద్రుడు అనేభేదము యింత మాత్రము లేకుండాను న్ని సిపార్సులు మొదలైనవి లేకుండానున్ను నిష్పక్ష పాతముగానున్ను విచారణచేసి తీర్మానా దాయకమువల్ల యీ విషయమునందున్ను అన్యాయచేసుకోవలసినే ఆ పేక్ష లేని వారుగా వుంటున్నారు"న్నారు.

ఇక నెల్లూరు అభివృద్ధికోసం స్టోన్ హౌస్ ఏమేమిచేశాడో వినండి. మ్యాకన్జి రాసింది -

"చెన్నపట్నంలో అనేకమంది పెద్ద మనుషులు వకటిగాచేరి ధర్మవర్లె కూట ముల విద్యలు చెప్పిస్తూవున్నారు. సరే కాని అతియముకాదు. అయితే నెల్లూరిలో మేస్తరు స్టోనుహవుసు దొరగారు వారే స్వంతంగా వర్లెకూటములు యేర్పరచి యింగిలీషు భాషనున్ను నేటివుల యొక్క సంస్కృతం.తర్కం.తెలుగులు.పార్సీ యివి మొదలయిన విద్యలు చెప్పిస్తు నేటివులకు బహుసౌఖ్యం కలుగుచేస్తున్నారు. కాబట్టి 'అయ్యో యిదిటకగారు' యిటువంటి ధర్మము యేకంకటను చేయలేదని చెప్పడమునకు సందేహములేదు".

స్టోన్‌హౌస్‌పేట, అందులో కొనేరు అయన నిర్మింపచేసినవే. అందుకాయన సొంతడబ్బు ఖర్చుచేశాడట.

"ఈ దొరవారు నెల్లూరుకు ఈశాన్య భాగమందు నవాబుప్యాటకు పోయే మార్గములో నూతనముగా తన స్వంత ద్రవ్యం విస్తారం ఖర్చుచేసి పేటకట్టించి కోనేరు తొవ్వించి మేస్తరు స్టోన్‌హవుసు పేట అనిపెట్టి ౧౮౩౫ నెల్లూరు హాయర్ మూవరిన్ జెనట్యాంటు కచ్చేరి స్థాపించడం చేయడమువల్ల అనేకమంది గృహములు మొదలయినవి లేకుండా వుండేవారికివిమి వకాలజీయమి వత్యేక్యముకలిగి సుఖ పడుతూ ఆ యన పేరు తల్చుకుంటూ వున్నారు గనుక 'అయ్యో యిదిటకగారు' యీరంతి వక ధర్మముకంటే వరదక్షణం అతిశయించియున్నది"

అన్నట్లో నెల్లూరులో కలరా వ్యాపిస్తే స్టోన్‌హవుస్‌దొర చేసిన సేవను ఇట్లా మతిస్తున్నాడా లేఖకుడు.

"ఇటీవలం నెల్లూరులో వాంతిభేది వుపద్రవమువల్ల జనులకు అత్యంతమయిన తొందరలు సంభవించి నూతనా వరియంతంలో జరగవలసిన పద్ధతులను గురించి యేమి అవ్వసరములు వగయిరాలను గురించి యేమి యావత్తు సహాయము చేసినందున ఆ వుపద్రవము తప్పిపోయి యీ దొరగారి పేరు తల్చుకుంటూ నెమ్మదిగా వున్నారు".

స్టోన్‌హవుస్ దొరకు తెలుగు హిందీ వగైరా భాషలు వచ్చునట; అందువల్ల "తయితుల మొదలయిన వాండ్లు యే సంగతిన్ని తాము స్వతహాగా మాట్లాడుకోవడమునకు వకరి సహాయము యింత మాత్రము నిమిత్తము లేద"ట.

ఈ విధంగా స్తోత్రం చేసి చేసి. అలసి పోయి కాబోలు ముగింపులో "ఇంకా ఈ దొరవారి భూతదయ వత్సల్యతాసుగుణముల గురించిన్ని స్వతంత్రశక్తిం గురించిన్ని న్యాయమును గురించిన్ని వ్రాయడమునకు శక్తిలేదని వ్యసనముగా వున్నద"ంటూ ముగిస్తాడు రామయ్య.

ఇక తనయుగిత జాగ్రత్తగా అప్పస్ అరిఖాన్ అరెస్టు ఉదంతంకూడా రామయ్య ఈ గాథలో పేర్కొన్నారు. మొత్తం మ్మీద స్టోన్‌హవుస్ దొరనుగూర్చి ఈ 'వర్తమాన తరంగిణి' జాబుగోని విషయాలు, బ్రౌన్ సేకరించిన కైఫీయతులవి సంగతులు పరస్పర విరుద్ధంగా ఉన్నాయి ఒక అధికారినిగూర్చి యిట్లా విభిన్నాభిప్రాయాలు వెల్లడికావడం ఆశ్చర్యంగానే ఉంది.

—గోపాలకృష్ణ

హైదరాబాదు లేఖ
(మొదటిపేజి కొరవ)

మైన పరిస్థితిలో వద్దాయని తెలుగుదేశం ఘోరమైన తప్పుచేస్తున్నప్పటికి "మేము ఏమైనా కాంగ్రెస్ (ఐ) అనే భూతం తిరిగి అధికారంలోకి వస్తుంది" అనే నెపంచెప్పి రాజీపడాలని ఈ పార్టీలవారు ప్రయత్నిస్తున్నారనే అభిప్రాయం రాజకీయవర్గాల్లో వ్యక్తమవుతున్నది.

రామోజీరావు వ్యవహారానికి సంబం ధించినంతవరకు విధానపరిషత్‌లో అన్ని పార్టీల వారికి ఏకాభిప్రాయమేఉంది. రాజ్యాంగపరంగా పరిషత్ కమాపేణంకు ముఖ్యమంత్రిఎప్పటికైనాసింపవలసినప్పుడు, కాంట్రి రామోజీరావును పరిషత్ కాతకుండి ఎల్లకాలం రక్షించడం అసాధ్యమని అను కుంటున్నారు. రామోజీ ప్రతిష్టను కాపాడేందుకు ప్రజలువిమ్మకున్న సభమ కించపరచడానికి కూడా ముఖ్యమంత్రి వెనుకాతకపోవడమునేది చేశంలో వందలానికి దారితీసింది. అయితే రామోజీ రావును రక్షించేయత్నంలో తనకు తానె ముఖ్యమంత్రి కొరివి పెట్టుకుంటున్నారని పలువురు వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రి ఈ వ్యవహారంలో ఇక ముందు కూడా పట్టుదలకుపోయి ప్రజా స్వామ్య వ్యతిరేక నిర్ణయాలు తీసుకొని కొప్పిరిమ దిక్కరిస్తే రాజ్యాంగ ప్రతిష్టంభన ఏర్పడి, ముఖ్యమంత్రి పాలనపోయి రాష్ట్రపతి పాలన వచ్చే అవకాశాలున్నాయని రాజకీయపరిశీలకులు భావిస్తున్నారు.

— —

Phone : 4644

Infant Jesus Publish School

Nellore-524004

ADMISSIONS ARE OPEN

FROM

LKG TO VIII CLASS

LIMITED SEATS

CONTACT

PRINCIPAL

గూడూరులో అచిరకాలంలోనే మంచిపేరు తెచ్చుకొన్న మా మిత్రుడు

డాక్టర్ వి. ప్రభాకరరావు

M. D., (Gen. Med.)

PHYSICIAN

నెల్లూరు, దండాయుధపురం, డాక్టర్స్ X-రే ల్యాబ్ మిద్దెపైన క్లినిక్ ప్రారంభిస్తున్న సందర్భంలో నెల్లూరులోకూడా అందరి అభిమానాన్ని సంపాదించాలని ఆకాంక్షిస్తూ మా శుభాకాంక్షలందజేస్తున్నాము

మొహమ్మద్ బషీర్
వహబ్‌పేట — నెల్లూరు

అనం రామ్‌నారాయణరెడ్డి
ఎం. ఎల్. ఏ.
నెల్లూరు

అల్లూరు ఆదిశేషారెడ్డి
నెల్లూరు

సి. చంద్రారెడ్డి
విజయమహల్
నెల్లూరు

వి. వీరరాఘవరెడ్డి
తాళ్ళపూడి

సాయి
డాక్టర్స్ X-Ray ల్యాబ్
నెల్లూరు

ఎం. ఎ. ఖుద్దూస్
మూలాపేట — నెల్లూరు

కె. వి. సుబ్బారెడ్డి
మాజీ ఎం. ఎల్. ఎ.
నెల్లూరు

సి. వెంకురెడ్డి
పొగతోట — నెల్లూరు

అన్నారెడ్డి
గోపాలకృష్ణారెడ్డి
ఇనమడుగు

డా. వి. గోవిందస్వామి
రిటైర్డ్ సూపరింటెండెంట్
టి. బి. హాస్పిటల్—నెల్లూరు

ఒంగోలు కృష్ణయ్య
దర్గామిట్ట — నెల్లూరు

Edited, Printed & Published by D. Ven[illegible] at the Zamin Ryot Press, Thipprajuvari Street, Nellore. (A. P.)